

Äldreboendeplan Göteborgs Stad

Avser perioden 2020 – 2023

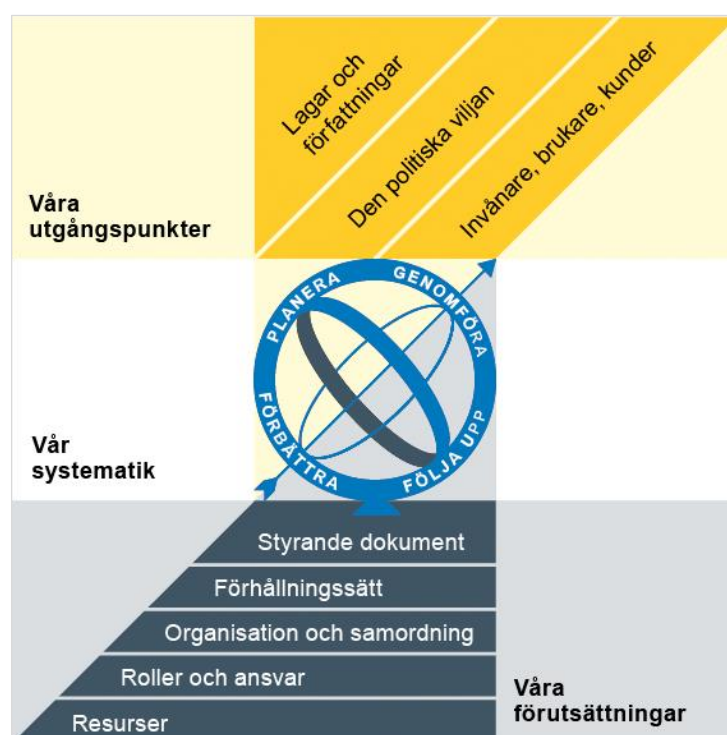

Planerande styrande dokument

Vision
Program
► Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Äldreboendeplan Göteborgs Stad			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: [Giltighetstid]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Förekommande förkortningar	4
Inledning	5
Syftet med denna plan	5
Vem omfattas av planen	5
Giltighetstid	5
Bakgrund	5
Koppling till andra styrande och stödjande dokument	6
Uppföljning av denna plan	6
Äldreboendeplanen	6
Arbetssätt och överenskommelser	6
Planeringsförutsättningarna	7
Kommunfullmäktiges beslut	7
Budget 2019 samt Långsiktig äldreboendeplan 2021 – 2035	7
Beskrivning av behov	8
Fysiskt tillgängliga bostäder påverkar behovet av äldreboende	8
Äldres boendialternativ	9
Behov av fler tillgängliga bostäder för äldre	9
Intyg för tillgänglighetsmärkta lägenheter (boplats)	10
Trygghetsboende	10
Biståndsbedömt trygghetsboende	11
Tiden från myndighetsbeslut till verkställighet	11
Sökande från annan kommun	12
Demografiska utvecklingen kopplat till behov av äldreboende	13
Boendetid på äldreboende	13
Personer under 65 år	14
Aktuella äldreboenden	15
Äldreboende – permanentlägenheter	15

Tre Stiftelser	15
Ramavtal	15
Små grupperns behov.....	16
Lagen om valfrihet på äldreboende.....	16
Lägenheter lämpliga för par- och medboende.....	16
Äldreboende utanför stadsdelsorganisationen	16
Korttidsplatser.....	16
Befintliga äldreboendens status och investeringsbehov	18
Förändringar i fastighetsbestånd – ansvar och arbetssätt.....	18
Ramprogram.....	18
Befintliga äldreboendens status - behov av ombyggnad, upprustning, renovering	19
Stadsdelsförvaltningarnas bedömning av behov	20
Framskrivning med stöd av befolkningsprognosen	20
Söktryck.....	20
Nöjdhet på äldreboende.....	21
Permanentlägenheter äldreboende – bedömning 2020 – 2023.....	22
Skillnaden mellan bedömt behov och redovisad produktion permanentlägenheter	22
Förändringar under planeringsperioden	23
Permanentlägenheter äldreboende inklusive ramavtal, Tre Stiftelser samt kända externa nyetableringar	23
Skillnaden mellan behov och produktion i förhållande till befolkningsprognos per region	24
Angered/Östra Göteborg	24
Örgryte-Härlanda/Centrum/Majorna-Linné	25
Askim-Frölunda-Högsbo/Västra Göteborg	26
Norra Hisingen/Lundby/Västra Hisingen.....	27
Korttidsplatser.....	28
Skillnaden mellan bedömt behov och redovisad produktion korttidsplatser	28
Nyetablering av äldreboenden	29
Planering för rätt volym	29
Sammanfattning av behov och utveckling	31

Förekommade förkortningar

SDF - stadsdelsförvaltning

AFH – Askim-Frölunda-Högsbo

ÖH – Örgryte-Härlanda

KF – Kommunfullmäktige

KS - Kommunstyrelsen

LOV – Lagen om valfrihet

Inledning

Syftet med denna plan

Sektorcheferna för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård har under 2019 med stöd av Äldreboendesamordning Göteborg, Lokalsekretariatet och Lokalförvaltningen samordnat planeringsarbetet för behovet av äldreboende och korttidsvistelse i och med denna plan.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård i stadsdelsnämnder i Göteborgs Stad.

Processgrupp Äldres Boende är arenan för strategiska ställningstaganden och förslag till beslut.

Giltighetstid

Tidsperioden för äldreboendeplanen är fyra år. De första två åren ska ses som ett åtagande för respektive stadsdelsnämnd. De senare åren av planen bör ses som en inriktning. Det är viktigt att tänka på att eventuella justeringar på stadsdelsnivå påverkar planen och därmed staden som helhet. Om en stadsdel behöver göra förändringar ska detta föregås av dialog mellan stadsdelsförvaltningarna och Äldreboendesamordning Göteborg.

Denna plan gäller för perioden 2020 – 2023.

Bakgrund

Denna plan är stadens åttonde gemensamma plan och avser åren 2020 – 2023.

Äldreboendeplanen behandlar den del av äldres boende som avser särskilt boende enligt 5 kap. 5§ socialtjänstlagen. Varje stadsdel har ansvar för att boende i stadsdelen får rätten till särskilt boende, fortsatt benämning äldreboende.

Göteborg är en stad med ett varierat utbud av äldreboenden. Utbudet avser såväl olika inriktningar och profiler som geografisk placering.

En gemensam äldreboendeplan bidrar till en väl avvägd produktionsplanering och en samordning utifrån kommunfullmäktiges mål och inriktningar och göteborgarnas behov och önskemål. Som underlag till arbetet har stadsledningskontoret tagit fram en prognostiserad demografisk utveckling. Uppgifterna från respektive stadsdelsförvaltning har sammanställts och redovisas i bilaga 2.

Koppling till andra styrande och stödjande dokument

Följande dokument ligger till grund för föreliggande plan;

- Göteborgs Stads budget 2019
- Ramprogram för lokalutformning av äldreboende i Göteborgs stad (KS 2016-06-01)
- Långsiktig plan för fler äldreboendelägenheter 2021 – 2035 (KF 2018-09-13, 2019-05-23)
- Lokalförsörjningsplan, under framtagande

Den långsiktiga planen för fler äldreboendelägenheter 2021 – 2035 fungerar som ett planeringsdokument från resursnämndsuppdraget. Behov omhändertas och realiseras därmed genom stadens gemensamma lokalförsörjningsplan.

Uppföljning av denna plan

Flera faktorer kan påverka eventuella förändringsbehov av planen på kort sikt och den har stor betydelse för den ekonomiska och lokalmässiga planeringen i stadsdelarna.

Planen revideras därför årligen och behandlas i respektive stadsdelsnämnd i anslutning till höstens budgetberedningar. Samråd med pensionärsråden respektive samverkan med fackliga organisationer har skett i samband med behandling av planen i respektive stadsdelsnämnd.

Kommunstyrelsen informeras om planen efter att nämnderna har behandlat den.

Äldreboendeplanen

Arbetssätt och överenskommelser

Befolknings- och äldreboendestrukturen varierar kraftigt mellan stadsdelarna. För att etablera ett helhetsperspektiv där äldre flyttar mellan stadsdelarna efter eget önskemål krävs ett gemensamt ansvarstagande. Varje stadsdelsförvaltning gör bedömningar av behov samt en plan för befintlig produktion utifrån tidigare framtagen strategi för stadens gemensamma planeringsarbete för särskilt boende och korttidsplatser. Denna strategi ses över och revideras vid behov, se bilaga 1.

Det finns några få avtal om solidariskt ansvar vid eventuella tomgångskostnader. Det gäller avtalen med Tre Stiftelser, som numera tecknas genom Örgryte-Härlanda, och de finska enheterna för personer med demenssjukdom som finns i SDF Angered och i SDF Norra Hisingen. Regler för solidarisk finansiering är beslutade i KF (2015035:176)

Planeringsförutsättningarna

Kommunfullmäktiges beslut

Budget 2019 samt Långsiktig äldreboendeplan 2021 – 2035

- Enligt budget 2019 måste friheten att kunna välja boendeform öka. Det behövs därför en mångfald av boende för äldre som möter deras specifika behov. Detta ska gälla såväl den ordinarie bostadsmarknaden som anpassade boende för äldre.
- Utbyggnadsbehov enligt långsiktig äldreboendeplan visar från och med 2021 på ett nytt äldreboende á 100 platser varje år samt från 2030 – 2035 två nya äldreboenden á 100 platser per år. Beredskap genom planarbete och tomtanskaffning för ytterligare utbyggnad tar även sikte på ytterligare 4-6 äldreboenden.
- Enligt den långsiktiga äldreboendeplanen ska investeringsutgiften per äldreboende med cirka 100 platser beräknas till i storleksordningen 200 Mkr i 2016 års nivå. Kommunens investeringsbehov som följd av nya anläggningar måste successivt bedömas inför och inarbetas i respektive flerårsplan.
- Samnyttjande med såväl annan omsorg som sådant som stimulerar det boende eller effektiviserar verksamheten är angeläget där detta är möjligt. I budget 2019 lyfts det fram att fler äldreboende bör ha fler öppna träffpunkter samt skapa fler möjligheter för generationsöverskridande social samvaro t ex förskola i anslutning till äldreboendet. Vidare lyfter budget 2019 fram att vid ny- och ombyggnation av äldreboende ska idén om omsorgscenter prövas, d v s samlokalisering av äldreboende, trygghetsboende, hemtjänst och träffpunkt.
- Ny teknik som bidrar till omsorgen och ger mervärde för den boende och anhöriga bör tas till vara så långt som möjligt. Enligt budget 2019 ska ny teknik och wifi finnas på Göteborgs alla äldreboende.
- Lösningar för uppförande och ägande av äldreboenden behöver med hänsyn till omfattningen sökas även utanför kommunens organisation (Långsiktig äldreboendeplan). Enligt budget 2019 ska etablering av fristående aktörer välkomnas.
- Enligt långsiktig äldreboendeplan tar upp att verkställandet gällande om- och nybyggnation behöver samordnas i en gemensam planeringsorganisation för berörda parter.
- Långsiktiga planen tar upp vikten av att se över geografisk fördelning av nya äldreboenden kopplat till behov och enligt budget 2019 ska detta även tas i beaktande gällande trygghetsboenden.
- Budget 2019 poängterar att en utbyggd växelvård som inkluderar rehabilitering möjliggör kvarboende för den enskilde och avlastning för anhöriga.

Beskrivning av behov

Fysiskt tillgängliga bostäder påverkar behovet av äldreboende

Allmänt kan sägas att utöver den demografiska utvecklingen, där andelen äldre kommer att öka i staden, där den största ökningen är i åldersgrupperna 75 – 84 år, kommer behovet av äldreboende i framtiden vara beroende av ett flertal faktorer. Det kan handla om möjligheten att kunna bo kvar i ordinärt boende, andra former av tillgängliga bostäder, olika typer av mellanboendeformer, välfärdsteknologi, folkhälsa, livsstil, samt utveckling av läkemedel mm.

Tillgång till ett äldreboende beror dels på antal tillgängliga lägenheter i äldreboende och dels på de möjligheter som kan skapas för äldre att bo kvar hemma med god livskvalitet.

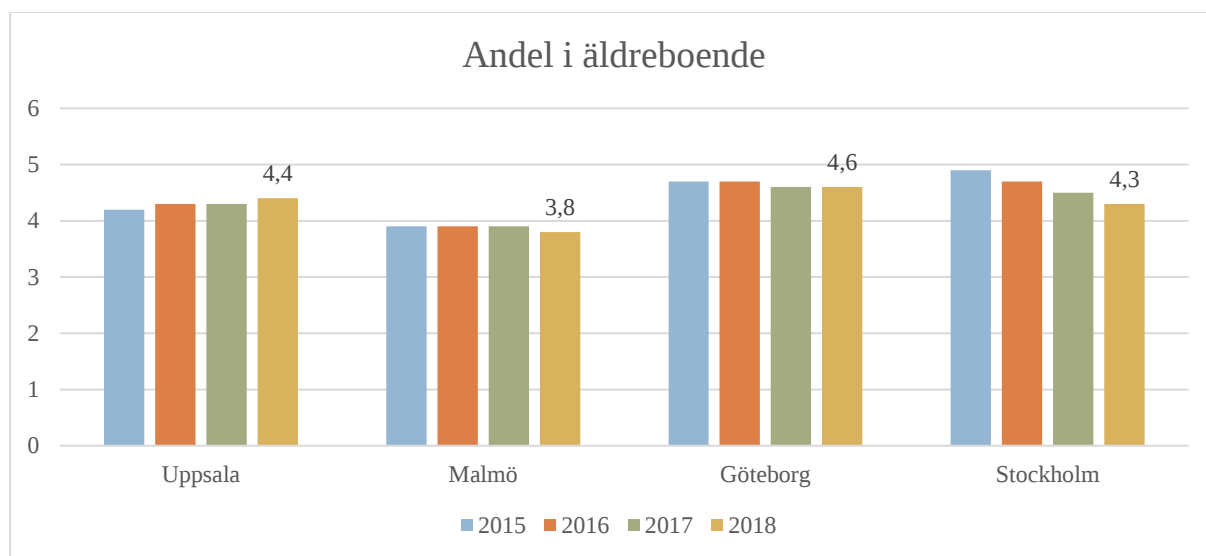
Även i de prognoser gällande behov som varit framskrivna i tidigare äldreboendeplaner, har man kunnat konstatera att behovet av äldreboende och korttidsplatser påverkas av många olika faktorer såsom;

- hur det ordinära bostadsbeståndet ser ut
- hur äldre kan få tillträde till det ordinära bostadsbeståndet
- bostädernas och omgivningens utformning
- vilken omsorg, vård och service i övrigt som är tillgänglig
- hur välinformerad den enskilde och dennes anhöriga är
- i vilken utsträckning dagens behov kan tillgodoses och om de tillgodoses på bästa möjliga sätt
- hur olika former av insatser i ordinärt boende utvecklas
- förutsättningar för att kunna använda välfärdsteknologi
- möjligheter att kunna korta ledtider och öka effektiviteten i in- och utflytningsprocessen för att på så vis öka omsättningshastigheten

I figur 1 nedan visas jämförelse med kommuner över 200 000 invånare där Göteborg har en något högre andel som bor i äldreboende.

Figur 1.

Urval: Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel) /2015 och 2018

Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%) (N23890)

Antal personer 65+ som bodde permanent i särskilda boendeformer enligt Sol. dividerat med antal invånare 65+ den 31/12 multiplicerat med 100. Fr.o.m. 2013 så avser antal personer i särskilt boende ett månadssnitt av antal brukare (från Socialstyrelsens individstatistik) under året. 2007 - 2012 hämtas antalet brukare från Socialstyrelsens individstatistik 1/10. T.o.m. 2006 från Socialstyrelsens mängdstatistik. Avser samtlig regi. Källa: Socialstyrelsen och SCB.

Äldres boendevalternativ

De flesta äldre bor idag i hyresrätt, bostadsrätt eller eget hus inom den ordinarie bostadsmarknaden. Det finns även flera olika former av så kallade mellanboendeformer för äldre inom den ordinarie bostadsmarknaden såsom Trygghetsboende, Seniorboende mm, se även beskrivning i bilaga 2 sid 42. Dessa mellanboendeformer kräver inget särskilt beslut enligt socialtjänstlagen utan förmedlas via öppna bostadsmarknaden. Under ett antal år har det i hela landet skett en förändring då allt fler äldre bor kvar i ordinärt boende och får stöd av hemtjänst och/eller hemsjukvård istället för att flytta till särskilt boende. Förändringen har inneburit att en stor del av de äldre som idag bor på särskilt boende har omfattande omsorgs- och vårdbehov.

Behov av fler tillgängliga bostäder för äldre

Kommunstyrelsen har fattat beslut om strategier och ramverk för mellanboendeformer för äldre i Göteborgs stad. De övergripande målsättningarna är;

- Äldre ska få ökade möjligheter att bo ändamålsenligt i ordinarie bostadsbestånd
- Antalet bostäder för äldre i olika boendeformer, så kallade mellanboendeformer ska öka

Intyg för tillgänglighetsmärkta lägenheter (boplats)

I syfte att öka möjligheten för den ökande andelen äldre bostadssökande att hitta rätt från början har Göteborgs Stad tillsammans med privata och kommunala aktörer tagit fram ett verktyg för att inventera det befintliga bostadsbeståndet med avseende på tillgänglighet - en T-märkning.

För att ta ytterligare ett steg i riktningen att skapa möjlighet för äldre att bo i ändamålsenliga och tillgänglighetsmärkta lägenheter inom det befintliga bostadsbeståndet, finns potential att underlätta flytt till dessa genom ett intyg som ger förtur när behov föreligger. Intyget utfärdas av t ex av läkare, psykolog, sjuksköterska, biståndshandläggare för personer som har starka medicinska eller sociala skäl. Detta angreppssätt skapar en positiv rörlighet på ordinarie bostadsmarknad och som används av t ex Stockholms stad. För att öka tillgänglighet kan samarbete med fastighetskontoret kring universell utformning, d v s tillgänglighet oavsett ålder och funktionsnivå, vara framgångsrikt.

Trygghetsboende

Vid enkätstudie som gjorts av Myndigheten för vård- och omsorgsanalys visar att ungefär hälften av de tillfrågade 50-60-åringarna skulle föredra att flytta till ett mellanboende vid en lättare funktionsnedsättning. Idag är det bara 10-25 procent av de äldre med lättare funktionsnedsättning som beräknas bo på mellanboende med hemtjänst.

Kostnadsanalysen visar att en satsning på fler mellanboenden år 2025 beräknas ge lägre totala samlade kostnader jämfört med dagens fördelning, eftersom både insatser från närstående och sjukvården förväntas minska. Att behålla dagens struktur med en övervägande andel hemtjänst skulle både gå emot morgondagens äldres uttryckta preferenser och vara mer kostsamt ur ett samhällsperspektiv.

I Budget 2019 framgår att staden ska bygga fler trygghetsboenden och gemenskapsboenden för att främja längre självständigt boende. Trygghetsbostäder ska inrättas i befintligt fastighetsbestånd, med rimliga hyror och i alla delar av Göteborg. Subventionerna för att bygga trygghetsboenden ska utökas. Allmännyttiga, ideella och privata bostadsbolag spelar alla en viktig roll.

Under 2018 har fastighetskontoret tillsammans med kommunala fastighetsägare samt stadsdelsförvaltningarna gjort en gemensam genomgång av vilka förutsättningar och möjligheter som finns för den fortsatta framgångsrika utvecklingen av trygghetsboende i Göteborg. Slutsatserna från genomgången ligger som grund för det fortsatta arbetet att skapa en ny målbild för trygghetsboende i staden fram till år 2022.

Vid årsskiftet 2018/2019 fanns det 830 trygghetslägenheter i 19 olika trygghetsboenden runt om i staden. Nytt förslag på mål för perioden 2019 – 2022 är 1 200 nya trygghetslägenheter i befintligt bestånd och nyproduktion. Beslut i fastighetsnämnden den 2 september 2019 enligt tjänsteutlåtande.

Hittills har det nästan uteslutande skapats nya trygghetsbostäder i det befintliga bostadsbeståndet. Nyproduktionen av trygghetsbostäder har försenats och flera av trygghetsbostäderna kommer istället att färdigställas de kommande fyra åren.

De kommunala fastighetsägarna kommer fortsätta spela en viktig roll i tillskapandet av fler trygghetsbostäder, där fokus blir att skapa dem i det befintliga beståndet. Utmaningarna för perioden 2020 - 2023 kommer bli att öka intresset hos de privata fastighetsägarna att starta trygghetsboenden samt säkerställa färdigställandet av den planerade nyproduktionen av trygghetsbostäder.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Riksdagen har beslutat (2018/19:11) om kommuners möjligheter att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende som särskild boendeform. Biståndsbedömt boende ska ge äldre människor stöd och hjälp och annan lättåtkomlig service i boendet.

Beslutet innebär att kommuner kan inrätta särskilda boenden anpassade och utformade för äldre kvinnor och män som inte behöver vård och omsorg dygnet runt men som inte är trygga med att bo hemma. Stöd och hjälp från hemtjänsten ska kunna erbjudas efter sedvanlig biståndsprövning.

Bestämmelser om dygnet runt-bemanning gäller inte för biståndsbedömt trygghetsboende. Om den äldres behov ökar bör han eller hon byta till ett mer lämpligt boende. Vid biståndsbedömt trygghetsboende ansvarar kommunen inte för hälso- och sjukvård. Vid biståndsbedömt trygghetsboende får landstinget till kommunen överlåta sin skyldighet att erbjuda hemsjukvård. Detta om landstinget och kommunen är överens.

Tiden från myndighetsbeslut till verkställighet

En person, som ansökt om äldreboende, är att betrakta som väntande när den fått ett bifallsbeslut till äldreboende och väntar på att få det verkställt. Uppdraget för boendeförmedlingen vid Äldreboendesamordning Göteborg innebär att så långt som möjligt matcha det biståndsbedömda beslutet med den enskildes önskemål om boende med de lägenheter som vid aktuellt tillfälle finns tillgängliga för förmedling. Om det inte finns någon ledig lägenhet i det önskade boendet erbjuds man annat ledigt boende och får möjlighet att sätta upp sig på byteslista, alternativt vänta hemma. Man har rätt att tacka nej till erbjudande, någon begränsning i antal gånger finns ej. Dock rekommenderas biståndshandläggare enligt riktlinjerna (KF 2019) att ärendet följs upp om en person tackat nej tre gånger.

Förmedlingsprocessen sker i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut om riktlinjer (KF januari 2019)

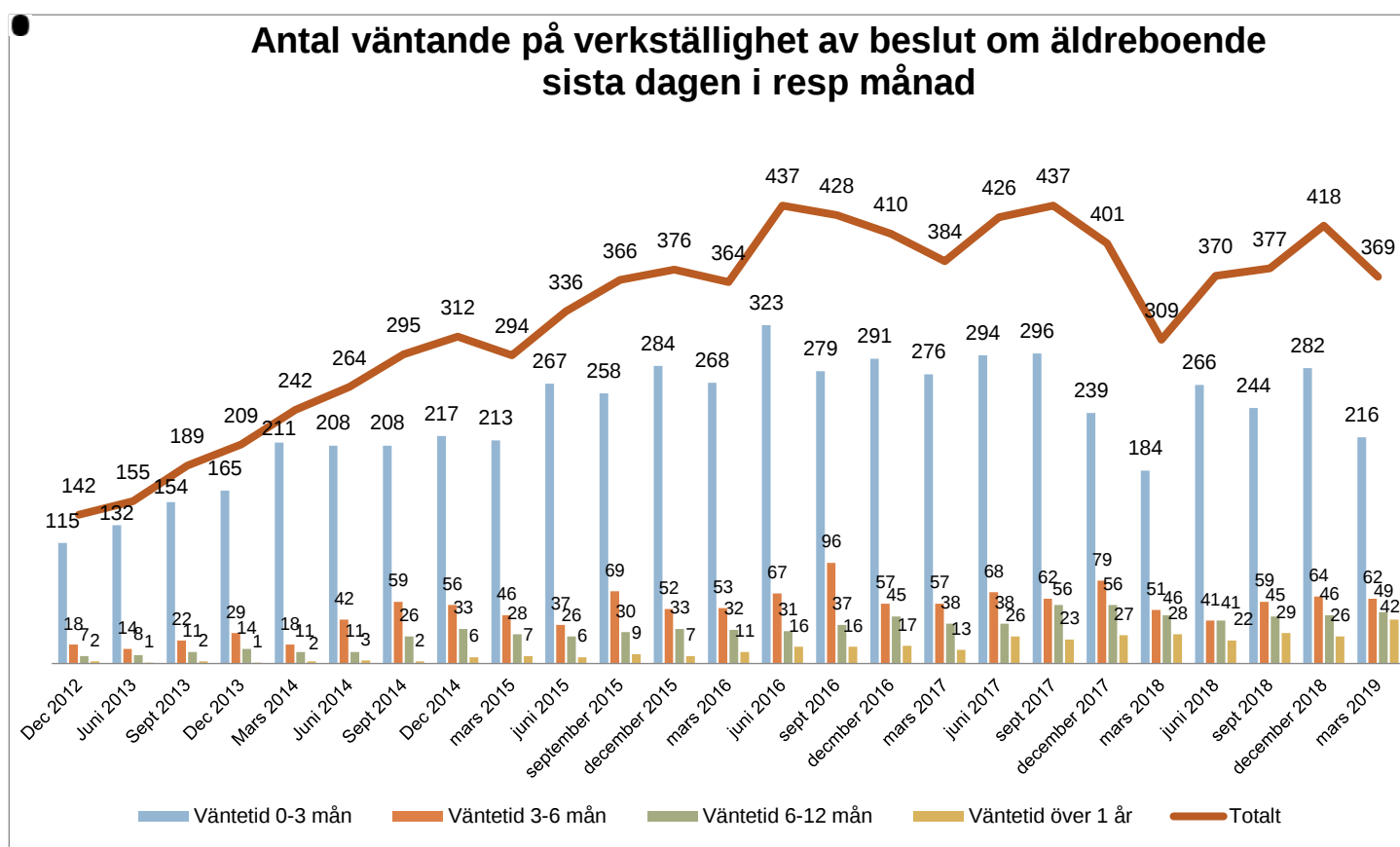
Äldreboendesamordning Göteborg förmedlar cirka 1600 lägenheter varje år. De allra flesta får ett första erbjudande inom den lagstadgade tremånadersperioden. Redan dagen efter ett gynnande beslut betraktas man som väntande. Genomsnittlig tid för väntan från ett gynnande beslut till ett första erbjudande har under 2019 varit cirka 7 veckor.

Äldreboendesamordning Göteborg bedömer att cirka 8 veckor i genomsnitt på årsbasis är en eftersträvänsvärd tid för denna process. En kortare väntetid kan skapa ett ökat antal sökande som tackar nej då de ofta inte är beredda att flytta med för kort varsel. En undersökning som gjordes av Äldreboendesamordning Göteborg under november 2017 till januari 2018 visade på att orsaken till att sökande tackar nej till erbjudande oftast handlar om att det boendevalternativ den sökande helst önskar inte är ledigt. Upplevelsen är att det har gått för

fort mellan ansökan och ett första erbjudande. En längre väntetid kan i sin tur påverka närliggande processer till exempel vid utskrivning från slutenvården.

Antal nya beslut om särskilt boende har under 2019 (jan-aug) i förhållande till samma period 2018 minskat från 1370 beslut till 1326 beslut, en minskning med 3%. En minskning har skett vad gäller antalet som tackar nej till ett erbjudande. Av samtliga som stod som väntade i mars 2019 var det 44% som valde att tacka nej.

Antalet som redovisas nedan i figur 2 illustrerar såväl personer som fått bifallsbeslut alldeles nyligen till personer som väntat lång tid. De personer som väntat lång tid har som regel fått ett eller flera erbjudande som sökande valt att tacka nej till.

Figur 2. De som väntat mellan 0 – 3 månader har som regel fått ett erbjudande om särskilt boende inom 3 månader. De som väntat mer än 3 månader har övervägande delen fått minst ett erbjudande som man tackat nej till.

När det gäller beslut med inriktning somatik har väntetiden varit ca. 3 mån för de flesta men några har fått vänta lite längre. Av antalet väntande per mars 2019 väntar 50 % på verkställighet till boende med särskild inriktning demens- eller psykiatrisk placering, 50 % väntar på vanlig äldreboendeplats. Av det totala antalet väntande per mars har 198 personer (53 %) tackat nej till erbjudande, men valt att stå kvar som väntande.

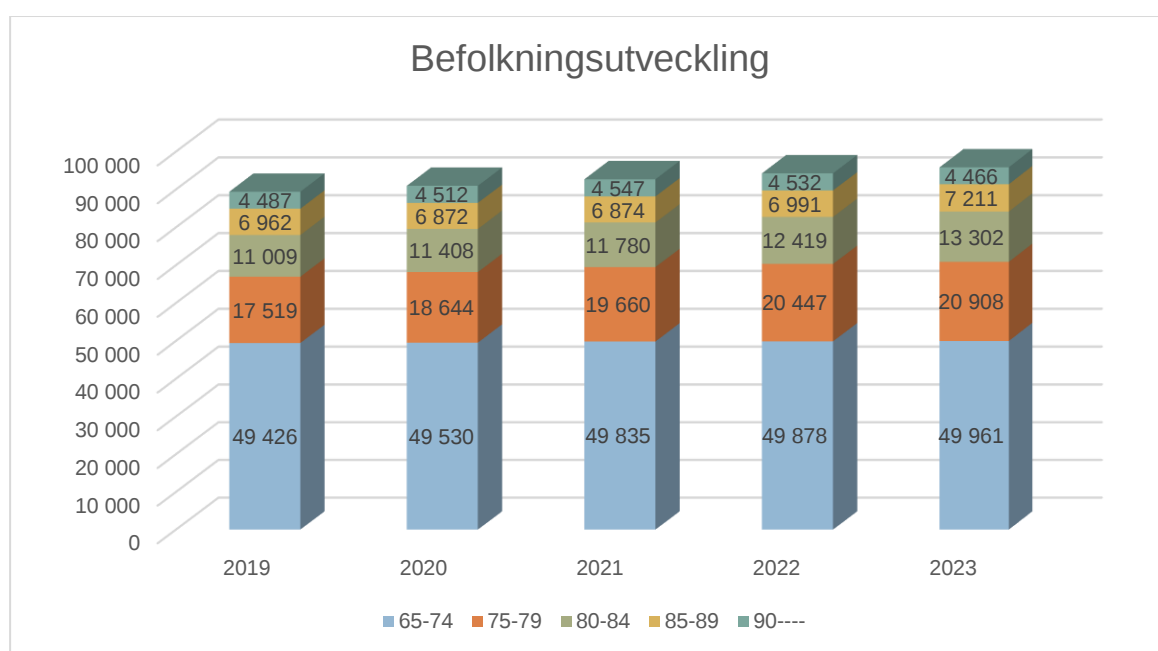
Sökande från annan kommun

Antalet sökande från andra kommuner har successivt ökat. Från att tidigare ha legat på en konstant nivå med cirka 125 ansökningar per år har en ökning skett till idag då det är cirka 170 ansökningar per år.

Demografiska utvecklingen kopplat till behov av äldreboende

Andelen av befolkningen som är 65 år och äldre ökar i staden. Mellan åren 2019 – 2023 förväntas ökningen vara ca 6 400 personer (inkluderar in- och utflytt till andra kommuner). Den stora behovsökningen förväntas ske 2025 då den stora 40-talistgenerationen blir aktuell för flytt till äldreboende.

En trendframskrivning (figur 3), med hänsyn tagen till antalet invånare i aktuella åldersgrupper, pekar på en ökning att antalet invånare över 80 år mellan åren 2019 – 2023 kommer öka med cirka 11%, från cirka 22 400 till 24 900.

Figur 3. Den demografiska utvecklingen under kommande år kommer att kräva ett större antal lägenheter i äldreboende.

Boendetid på äldreboende

Nedanstående tabell 1 visar hur länge en hyresgäst i snitt bor på äldreboende inom Göteborgs stad. Produktionsperspektivet visar boendetid och genomsnittsålder för de som vistas på äldreboenden i respektive stadsdel. Befolkningsperspektivet visar från vilken stadsdel hyresgästen kommer och vilken genomsnittsålder de hade vid beslut.

Tabell 1.

Boendetid o ålder på äldreboende 2018

Ur ett produktionsperspektiv, samt ålder ur ett befolkningsperspektiv

	Produktionsperspektiv		Befolkningsperspektiv
	Boendetid, år	Snittålder	Ålder vid beslut
	Oavsett inriktning	Oavsett inriktning	Oavsett inriktning
Angered	2,8	81,1	79,9
Östra Göteborg	2,3	86,3	82,8
Örgryte-Härlanda	2,8	87,5	85,8
Centrum	2,7	87,5	84,8
Majorna-Linné	2,7	86,0	83,9
AFH	2,7	85,8	85,1
Västra Göteborg	2,9	85,5	84,7
Västra Hisingen	2,7	85,2	83,5
Lundby	2,3	85,9	84,1
Norra Hisingen	2,7	84,4	83,5

exkl Tre Stiftelser

Personer under 65 år

I augusti 2019 fanns det inte någon person under 65 år inom stadsdelarnas äldreboenden. Det förekommer sökande som är under 65 år. Behov för personer under 65 har inte vägts in i planeringsunderlaget utan måste hanteras inom ramen för det antal lägenheter som planeras.

Enligt den överenskommelse om 65-årsgränsen som finns i stadsdelarna övertar äldreomsorgen betalansvar för personer över 65 år och äldre avseende omsorg och vård. I staden finns i dagsläget 59 personer som bor stadigvarande på vårdhem i enskild regi och som är 65 år eller äldre, 2018 fanns det 64 personer. För en del av dessa personer kan det bli aktuellt med flytt till äldreboende i Göteborg.

Planeringsorganisationen inom funktionshinderverksamheten har tidigare år identifierat att det finns personer mellan 55 och 75 år som har behov av särskilt boende som inte alltid bäst stämmer överens med organisationens ”65-årsgräns”. För närvarande finns enligt boendepanering för funktionshinderverksamheten cirka 10 personer.

Aktuella äldreboenden

Äldreboende – permanentlägenheter

Göteborgs Stad har tillgång till drygt 4 000 permanentlägenheter för särskilt boende för äldre. Större andelen är i egen produktion samt intraprenad, se tabell 2. Stadsdelsnämnderna har avtal med externa utförare om driften av sju äldreboenden om totalt närmare 473 platser, varav 22 externt köpta platser. Utöver ramavtal tillhandahåller Tre Stiftelser 357 platser. Resterande avser entreprenadavtal med Attendo (Lotsen) och Stadsmissionen (Götaholm). För dessa gäller att kommunen förfogar över lokalerna.

Tre Stiftelser

Tre Stiftelser meddelar möjlighet till ökning inom deras regi avseende 25 platser på Vegahusen. Det skulle innebära en ökning från 2020 till 498 platser. Utbyggnaden på Otium som väntas ske 2023 omfattar 25 platser. Ställningstagande kopplat till framtida drift och behov av Kallebäck behöver göras.

Ramavtal

Staden har genom nämnden för inköp och upphandling ramavtal med privata företag om sju äldreboenden, i dessa avtal finns inga beläggningsgarantier. Nuvarande ramavtal löper mellan 2017-01-01 till 2020-12-31. En kompletterande ramavtalsupphandling genomfördes under 2017. Ny ramavtalsupphandling för perioden 2021-01-01 och framåt kommer initieras under hösten 2019.

Driftsform	Geografisk placering		Antal platser 2019
Egen regi	Hela staden		3 221
Entreprenadavtal	Majorna-Linné	Attendo (Lotsen)	60
	Östra Göteborg	Stadsmissionen (Götaholm)	28
Stiftelse	Majorna-Linné/Örgryte-Härlanda	Tre Stiftelser	357
Ramavtal	Västra Göteborg	Attendo care (Fiskebäck)	105
	Norra Hisingen	Attendo care (S:t Jörgen)	79
	Centrum	Betlehems kyrkans missionsförsamling (Vasahemmet)	55
	Centrum	Stiftelsen Neuberghska ålderdomshemmet	50
	Centrum	Vardaga (Agaten)	39
	Angered	Vardaga (Ekeberg)	72
	Askim-Frölunda-Högsbo	Vardaga (Hovås)	51
Externt köpta			22
Totalt			4 139

Tabell 2

Små gruppers behov

Inom beståndet för stadens äldreboenden finns boenden med inriktningar för att möta upp olika behov, t ex finskspråkiga enheter (Angered samt Norra Hisingen), enhet för teckenspråkiga döva (Västra Göteborg). Genom ramavtalen är det också säkerställt med kristen och judisk inriktning.

Lagen om valfrihet på äldreboende

Genom kommunfullmäktiges budget 2019 ges kommunstyrelsen i uppdrag att förbereda införandet av LOV inom äldreboende. Detta infaller i samband med att befintliga ramavtal löper ut 2020-12-31. Äldreboendesamordning i Göteborg i samverkan med inköp och upphandling väljer därför att, parallellt med kommunstyrelsens förberedelser att införa LOV, initiera ramavtalsupphandling hösten 2019.

Lägenheter lämpliga för par- och medboende

Rätten till parboende för äldre är reglerad enligt 4 kap. 1 c § socialtjänstlagen och 2 kap. 2 § socialtjänstförordningen. Ansökningar om parboende/medboende i äldreboenden har varierat under åren och så även stadens utbud.

För 2015 beräknades det finnas ca 90 lägenheter lämpliga för par/medboende. Enligt undersökning utförd 2019 finns 79 lägenheter. Det finns dock möjlighet att tillskapa ytterligare 10 parlägenheter. Det innebär att två separata lägenheter kopplas ihop till en genom att öppna upp dörr mellan lägenheter. En sådan förändring minskar den totala produktionen med 10 lägenheter. I juni 2019 var det 18 medboende som inte har eget beslut om särskilt boende. Det fanns 2 medflyttande som bor ensamma kvar i det särskilda boendet utan att ha biståndsbeslut till särskilt boende. I dagsläget medger inte ramavtalen medboende utan endast parboende, d v s då båda har ett gynnande beslut. Ett fåtal lägenheter bebos av ensamstående där partnern har avlidit. Några par-/medboende-lägenheter har även hyrts ut till ensamstående när det saknats sökande till aktuell lägenhet. Antal som väntar på boende är 22 personer (11 par) i augusti 2019.

Som läget är nu saknas gemensamt grepp för hur behoven av parlägenhet ska tillgodoses samt dess lokalisering. I dag avgör respektive enhetschef hur möjliga parlägenheter disponeras.

Äldreboende utanför stadsdelsorganisationen

Sociala resursnämnden driver två äldreboende, sociala resursenheterna Bergsjöhöjd samt Kallebäck SR, med 129 respektive 72 platser för personer med missbruksproblematik. Bergsjöhöjds äldreboende är finansierat genom kommunbidrag och belastar vid nyttjande inte stadsdelarna ekonomiskt.

Korttidsplatser

En utredning om innehåll och inriktning i korttidsuppdraget genomfördes under 2015 inför Äldreboendesamordningens uppdrag att förmedla all korttidsverksamhet från och med

februari 2016. Förmedlingen utgår från KF:s riktlinjer. Vistelsen är biståndsbedömd och insatserna sker enligt stadens socialtjänst- och hälso- och sjukvårdsprocess.

Kommunen nyttjar, utöver egen regi, även ett mindre antal korttidsplatser hos externa leverantörer, med vilka kommunen har ramavtal genom förvaltningen för inköp och upphandling. Under innevarande år 2019 har en ny upphandling av ramavtalsplatser avseende korttidsplatser hållits. Upphandlingen har mynnat ut i ett nytt ramavtal som omfattar 5 externa leverantörer som totalt tillhandahåller 84 platser, som kan nyttjas i mån av plats. Avtalet träder i kraft i januari 2020.

Stadsdelarna har enats om ett gemensamt arbetssätt gällande korttidsinsats och växel- eller avlösningssinsats. Detta har i sin tur resulterat i två operativa handlingsplaner, en inriktning för korttidsverksamheten och en inriktning för växel- och avlösningssverksamheten. Handlingsplanerna kompletteras av gemensamt överenskomna rutiner som säkerställer ansvarsfrågan i gränssnitt. De beskrivna inriktningarna gör att korttidsplatserna blir mer renodlade utifrån sitt ändamål och kan specialisera sig på trygghetsproblematik, rehabilitering och vårdinsatser inom ramen för det kommunala uppdraget.

Växel- och avlösningssenheter finns geografiskt belägna i nordöstra Göteborg (Hammarhus), centrala Göteborg (Bagaregården), Askim-Frölunda-Högsbo (Järnbrottshus) och Hisingen (Fyrväpplingen) för att i möjligaste mån säkerställa möjlighet till regionvis placering i närheten till hemmet.

För att skapa mer flexibilitet för anhöriga som vårdar en närstående att själva planera när de vill och behöver avlösning från sitt vårdåtagande, finns nu möjlighet att beviljas ett antal dygn per år. Dessa dygn kan av den anhörige/ordinarie vårdaren avropas direkt till avlösningssenheten. Anhöriga/ordinarie vårdare förfogar själva över dagarna samt hur och när de vill använda dem. De har direkt kontakt med enheten.

För att stödja det nya arbetssättet har ett bokningssystem under hösten tagits fram som säkerställer avrop av dygn. Detta möjliggör transparens för boendesekreterare att se möjliga platser och därmed kan anhörig få besked i ett tidigare skede.

Den 1 januari 2018 trädde lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i kraft. Den ersatte lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Syftet med lagen är en trygg, säker och smidig övergång från slutenvård till öppen vård och omsorg och innehåller bland annat bestämmelser om att fast vårdkontakt och samordnad individuell plan ska tillämpas.

En regional rutin för in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård tillämpas från och med 2018-09-26 genom IT-stödet SAMSA (Samordnad vård- och omsorgsplanering) som stödjer kommunikationen mellan sjukhus, primärvård och kommuner i Västra Götaland.

Den rådande osäkerhet kring hur förändringar kopplat till den nya lagen skulle påverka behov av korttidsplatser har krävt kontinuerlig uppföljning. Utfallet under året visar att dimensioneringen av antalet korttidsplatser, likt föregående år, varit i balans. Innevarande sommar (2019) har det dock skett ett trendbrott, i jämförelse med tidigare år, med mycket få dagar då kommunens betalansvar trätt in.

Stadsdelarna har var för sig skissat på ett något lägre behov av korttidsplatser under planperioden 2020 – 2023 till 343 st, under planperioden 2019 – 2022 bedömdes behovet vara 354 platser.

Under planperioden 2020 – 2023 väntas omfattande renovering av två av Göteborgs stads största korttidsenheter, se mer information under rubriken Befintliga äldreboendens status – behov av ombyggnad, upprustning och renovering.

Befintliga äldreboendens status och investeringsbehov

Förändringar i fastighetsbestånd – ansvar och arbetssätt

Vid beslut om nedläggningar och nyetableringar är fastighetsfrågorna en viktig del att ta hänsyn till i ett helhetsperspektiv. Lokalsekretariatet ansvarar för nyetableringar och lokalförvaltningen ansvarar för nybyggnation, upprustning och underhåll av befintliga äldreboenden i stadens egen regi.

Stadsdelsförvaltningarna samverkar med äldreboendesamordningen, lokalsekretariatet och lokalförvaltningen i arbetet med planeringen. Processgrupp Äldres boende är en arena för att bland annat följa stadens behov gällande boende för äldre.

Den kommande expansionen, behov av renoveringar, upprustning och ombyggnation av befintliga äldreboenden innebär omfattande investeringar som av effektivitetsskäl bör samordnas och hanteras i samverkan med berörda förvaltningar.

Från och med januari 2019 har samordning av stadens behov av äldreboenden förstärkts med planeringsledare vilken har placering Äldreboendesamordning Göteborg. Planeringsledare har som uppdrag att vara sakkunnig vid framtagande av beslutsunderlag för respektive stadsdelsnämnd samt att företräda stadsdelarna i stadens gemensamma byggprocess utifrån verksamhetsperspektivet (KF beslut 2018-09-13).

Ramprogram

Vid nyetablering och ombyggnation finns ett ramprogram för lokalutformning av äldreboenden som ska vara ett hjälpmedel för effektivisering av planeringen och för en likabehandling i staden. Ett ramprogram som antogs av KS 2016-06-01 utgår från äldreomsorgens värdegrund, vilket innebär att den fysiska utformningen ska stödja att äldre personer får leva ett värdigt och meningsfullt liv, känna välbefinnande och trygghet.

Ramprogrammet öppnar för en utformning med ökat fokus på den egna lägenheten och omsorg med stöd av välfärdsteknik. Ramprogrammet ska vara ett levande dokument och uppdateras kontinuerligt utifrån nya erfarenheter. Förändrade arbetssätt, ny lagstiftning, ny evidens och liknande kan göra ändringar nödvändiga. Ändringarna ska ske på initiativ av lokalsekretariatet och i dialog där berörda parter medverkar. Ramprogrammet ska utgöra

underlag för dialog med externa parter samt vid egen produktion, vilket gör att programmet behöver ha en tydlig koppling till äldreomsorgens värdegrund, verksamhetsidé och vision.

Befintliga äldreboendens status - behov av ombyggnad, upprustning, renovering

Göteborgs Stad står inför omfattande investeringar i befintliga äldreboenden. En stor andel av stadens lägenhetsbestånd är i behov av upprustning. Några är inte fullt anpassade till de krav som arbetsmiljölagen kräver. Frågan är inte längre en operativ frågeställning mellan förvaltare och aktuellt boende, utan måste hanteras i ett strategiskt hela staden perspektiv, särskilt i de fall det krävs tomställning för renovering. En tomställning av lägenheter för en stadsdel i samband med renovering/ombyggnationer påverkar numera direkt utbudet för hela staden, som i sin tur har en direkt påverkan på väntetiden för de som väntar på ett erbjudande om särskilt boende.

Renoveringsplanen som antogs i resursnämnd Örgryte-Härlanda 2018-11-27 syftar till att samordna verksamhetens behov av äldreboendelägenheter och lokalförvaltningens underhållsplan. Planen vilar på följande utgångspunkter; lokalförvaltningens statusinventering – verifiering av pågående arbeten på lokalförvaltningen och stadsdelarnas behovsbedömning utifrån ett verksamhetsperspektiv. Vid genomgång av statusinventering och med stadsdelarnas bedömningar av behov har 6 äldreboenden uppmärksammats. Det handlar om Järnbrottshus, Änggårdbacken, Byalagsgatan, Åkerhus, Toftaåsen och Hammarhus. Åtgärder och utredningar är påbörjade.

Eftersom arbetet med underhåll och hur lokaler stödjer verksamhetens behov ofta förändras över tid, kan en långsiktig plan bli alltför statisk. Det handlar istället om att utveckla ett tätare samarbete mellan stadsdelarna, lokalsekretariatet och lokalförvaltning, där avancerande i lokalförvaltningens statusinventering, verksamhetens behov och övriga omvärldsfaktorer löpande kan tas i beaktande. Avstämningar bör ske under året och inför varje ny planperiod.

Vårens avstämningar med stadsdelar, lokalförvaltning och lokalsekretariat visade på ytterligare behov. Se tabell i bilaga 3 med förteckning över aktuella boenden som kräver hel eller delvis tomställning. Viss evakuering kan ske till befintligt evakueringsboende beläget på Norra Hisingen, Lillekärr Södra med sammanlagt 36 lägenheter. Viss evakuering planeras ske inom befintligt/planerat bestånd av äldreboendelägenheter.

Evakuering av korttidsverksamheten som drivs på Toftaåsen och Hammarhus har utretts separat. Utredningen visar att evakuering kan ske genom omstrukturering i befintligt bestånd av äldreboendelägenheter och med hjälp av såväl interna som externa nyetableringar av äldreboenden. Enligt befolkningsprognos ges ett utrymme då produktionen under en period överstiger behovet, se figur 17, sid 30.

Stadsdelsförvaltningarnas bedömning av behov

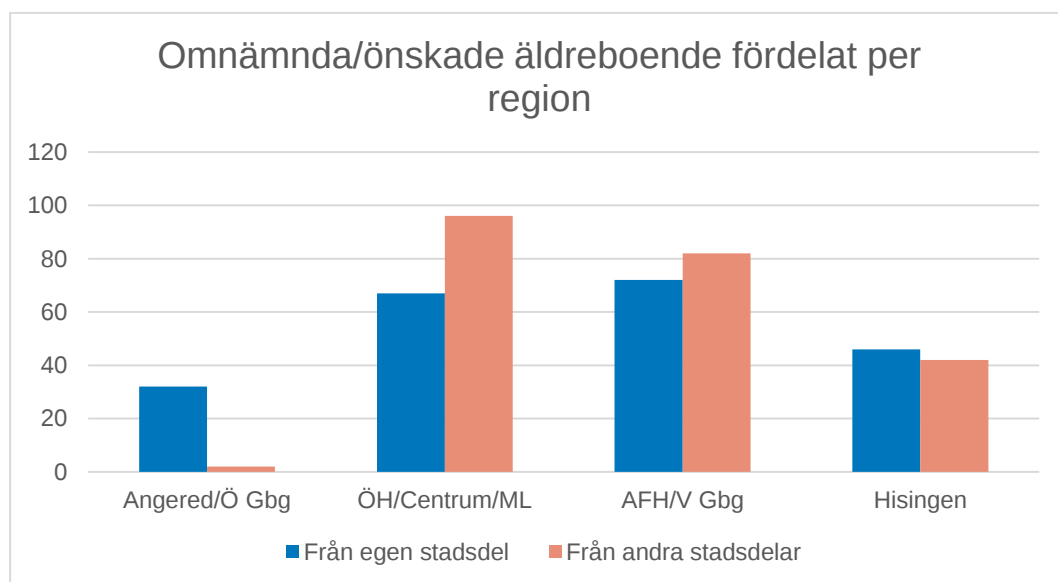
Framskrivning med stöd av befolkningsprognosen

Framskrivningen är gjord av ”förväntade” behov utifrån statistik om personer i äldreboende från respektive stadsdel den 31 december 2018, samt utifrån de prognoser som tagits fram avseende befolkningsutvecklingen (prognos 2019). Denna schablonmässiga framskrivning har gjorts med antagande om fortsatt behov/nyttjande av äldreboende för varje åldersgrupp på samma nivå som tidigare för varje enskild stadsdel. Framskrivningen har legat till grund för en egen bedömning i respektive stadsdel gällande åren 2020 till och med 2023.

I den schablonmässiga framskrivningen har hänsyn inte tagits till förändringar i samhällsutvecklingen, medvetna strategival eller till några övriga omvärldsfaktorer. Ej heller prognoser på inflyttning av äldre i nybyggnation med ett framtida behov av boende och den påverkan detta får på totalbehovet framöver.

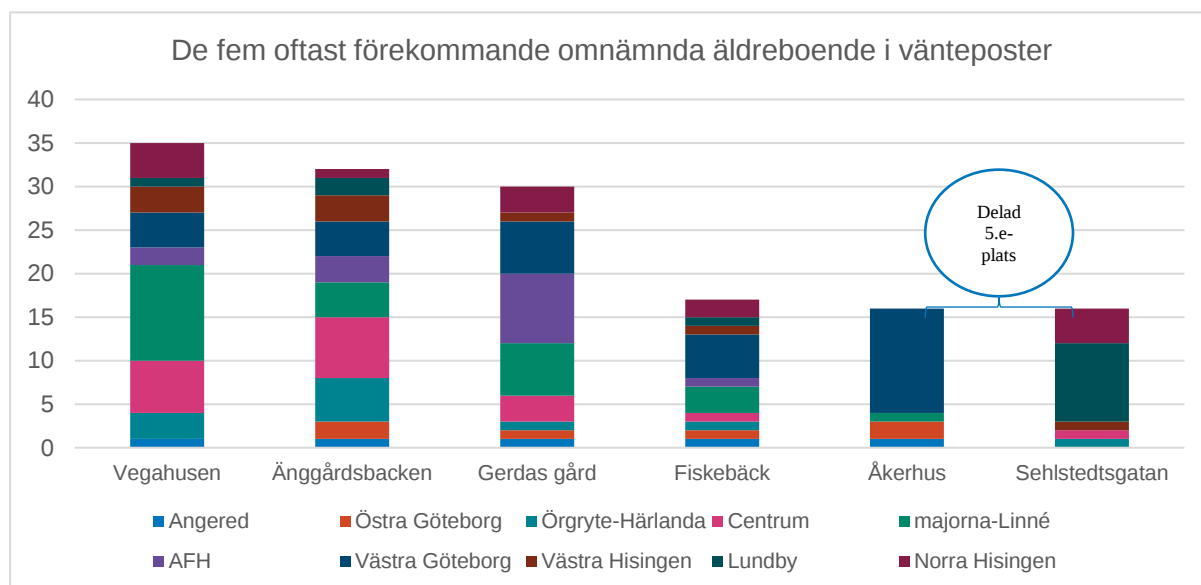
Söktryck

Äldreboendesamordning har inte systemiskt följt söktryck till äldreboende men en genomlysning har gjorts (okt 2018) bestående av ett slumpmässigt urval på 300 personer och kopplat till vilka äldreboende som mest förekommer som önskemål. Utfallet kan indikera på ett högre söktryck till Göteborgs stads centrala områden samt till områden i Väster. Till de nordöstra delarna önskar sig i regel enbart de som redan bor i området.

Figur 4.

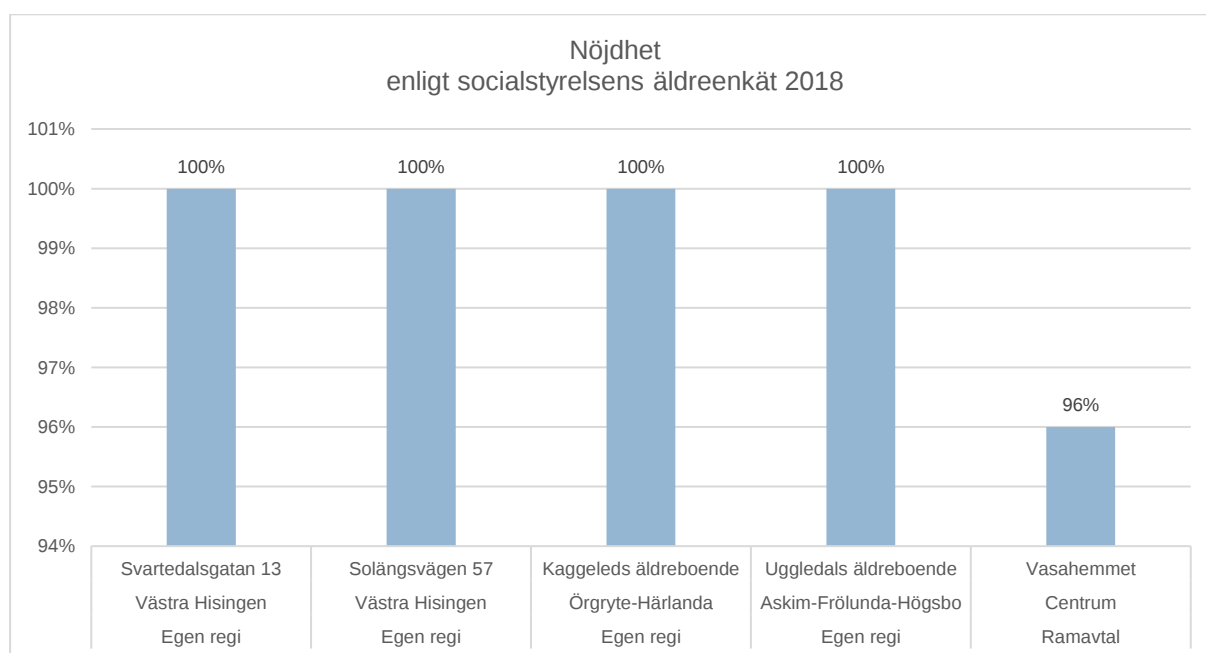
De fem äldreboenden som vid undersökningstillfället oftast förekom som önskat boende är Vegahusen (Tre Stiftelser), Änggårdensbacken (Tre Stiftelser), Gerdas gård (Askim-Frölunda-Högsbo), Fiskebäck (Ramavtal) samt Åkerhus (Västra Göteborg) och Sehlstedtsgratan (Lundby) på en delad 5.e-plats, se figur 5.

Figur 5.

Nöjdhet på äldreboende

De fem äldreboenden som får högst betyg avseende nöjdhet för de som bor där är Svartedalsgratan 13 (Västra Hisingen), Kaggeleds äldreboende (Örgryte-Härlanda), Solängsvägen 57 (Västra Hisingen), Uggledals äldreboende (Askim-Frölunda-Högsbo) som delar en förstaplats samt Vasahemmet (Ramavtal) som kommer på andraplats, se figur 6.

Figur 6.

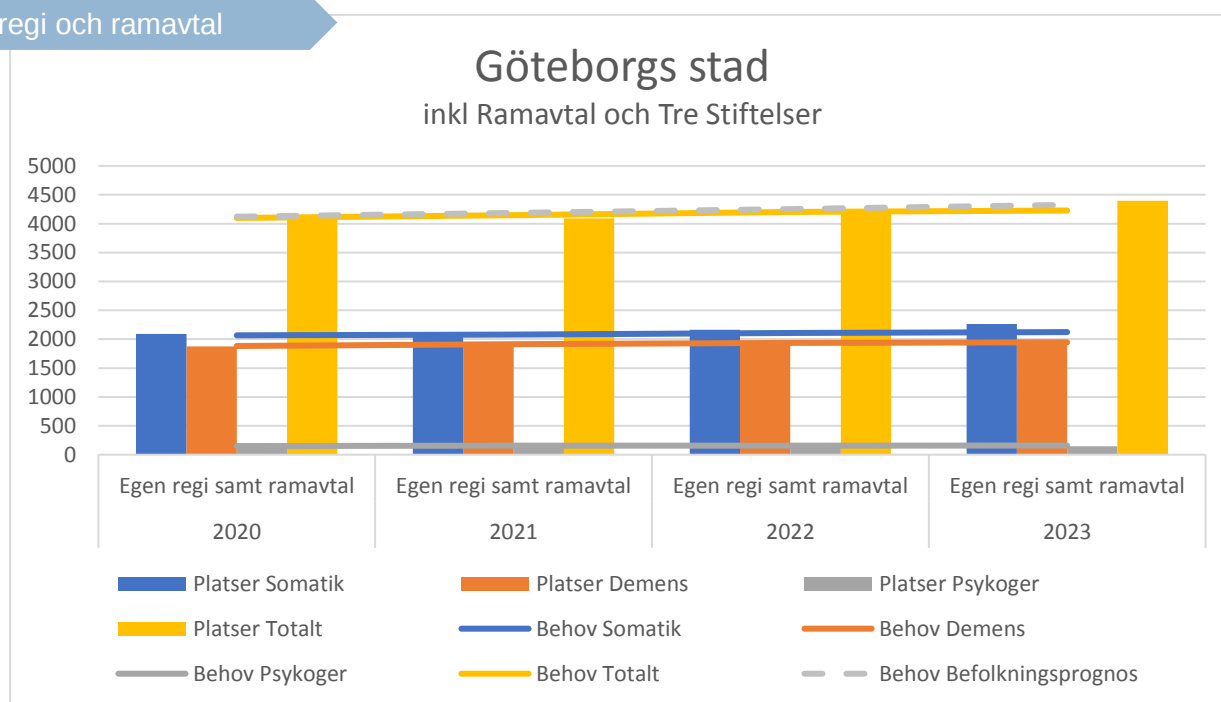
Permanentlägenheter äldreboende – bedömning 2020 – 2023

Nedanstående diagram visar att 2023 bedöms behovet vara 4228 lägenheter i äldreboende. Äldreboende i egen regi uppgår 2023 till 3955 lägenheter. Differensen mellan behov och egen regi samt avtal med beläggningsrätt är 473 lägenheter som år 2023 fylls upp med ramavtal.

Om stadsdelarna lägges samman enligt nedanstående diagram, kan det konstateras att staden på en aggregerad nivå under den tidiga planperioden kommer vara i balans men från 2023 kommer det vara ett överskott mellan behov och produktion (tillgång), se figur 7. Dock kvarstår problematiken gällande en obalans var nyetableringar sker i förhållande till var behoven finns samt var äldre önskar bo. Obalansen medför ett flöde där väntande med framförallt demensinriktning från AFH/Västra Göteborg och Hisingen via korttid kommer till Nordöstra delarna. Detta leder till ökat antal personer som önskar byta boende.

Utöver här redovisade behov tillkommer behov som tillgodoses inom Bergsjöhöjd (äldreboende för personer med missbruksproblematik inom Social Resursförvaltning). Drygt 70 respektive 104 personer 65 år och äldre bor f n inom Bergsjöhöjd och Kallebäck.

Egen regi och ramavtal

Figur 7.

Skillnaden mellan bedömt behov och redovisad produktion permanentlägenheter

	2020	2021	2022	2023
Egen regi exkl ramavtal	-439	-481	-417	-264
Egen regi inkl ramavtal	34	-8	56	209

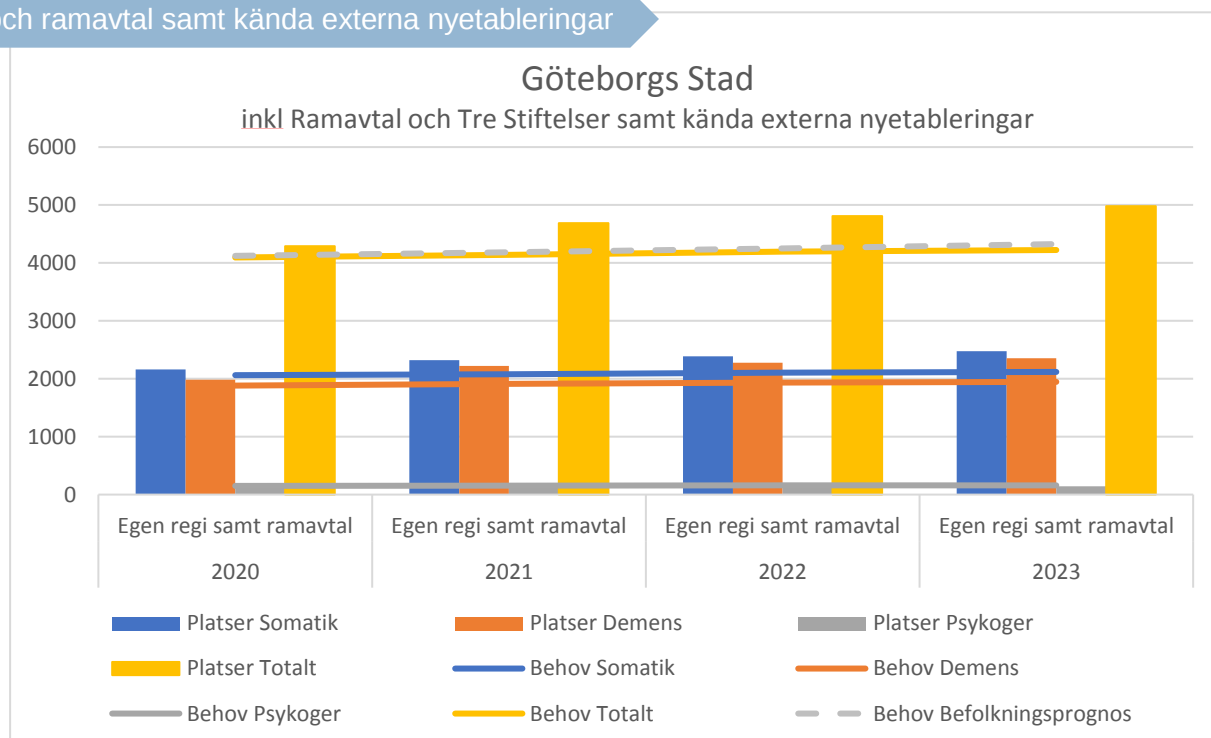
Tabell 3

Förändringar under planeringsperioden

- Nya ramavtal i Angered och Hovås aktiveras under 2019 med 123 lägenheter.
- Lokaler på Kvibergs äldreboende konverteras från kontor till 16 lägenheter.
- Förslag till avveckling under planperioden avseende Norra Dragspelsgatan samt Björkåshemmet, medräknat i planen
- Nytt äldreboende som ersätter Backa hus, resulterar i en ökning med 6 lägenheter.
- Nytt äldreboende som ersätter Hammarhus, resulterar i en ökning med cirka 9 lägenheter från 2023.
- Nytt äldreboende planeras vid Skra Bro (80) inom Västra Hisingen, beräknad inflyttning senarelagd till 2023.
- Nytt äldreboende planeras i Utby inom Östra Göteborg, totalt 100 lägenheter, beräknad inflyttning är senarelagd till 2023.
- Nytt äldreboende planeras i Majorna-Linné, Silverkällan, totalt 100 lägenheter. Beräknad inflyttning 2022.
- Tre Stiftelser Otium inom Örgryte-Härlanda byggs ut och 2022 tillkommer ytterligare 3 (25-22) lägenheter, då Kallebäck i nuvarande driftsform avvecklas.
- Dicksons hus tomställs med 27 platser under renovering vilket beräknas klart 2021.

Permanentlägenheter äldreboende inklusive ramavtal, Tre Stiftelser samt kända externa nyetableringar

Egen regi och ramavtal samt kända externa nyetableringar

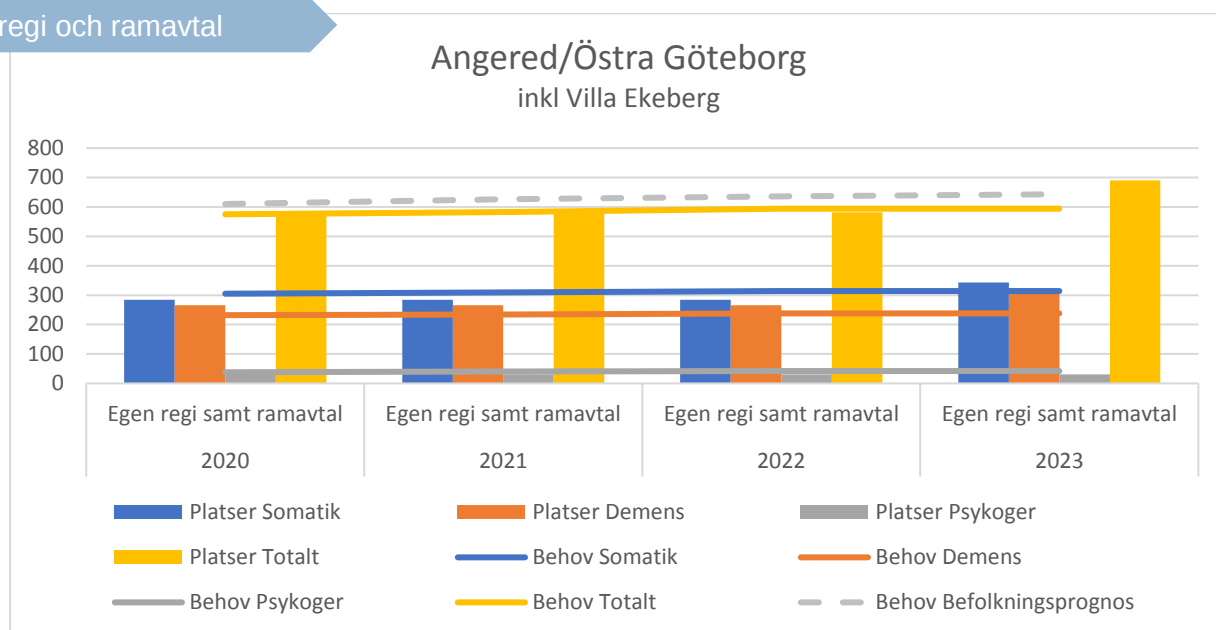

Skillnaden mellan behov och produktion i förhållande till befolkningsprognos per region

Angered/Östra Göteborg

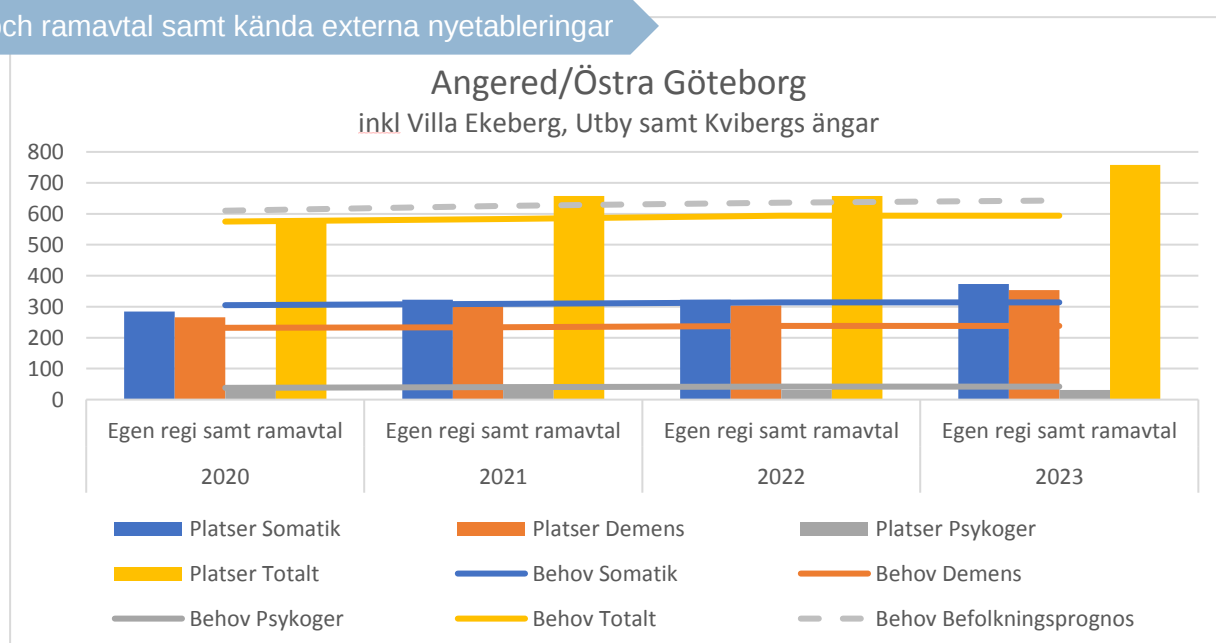
Regionen har beräknat behovet i underkant i förhållande till befolkningsprognos (Östra Göteborg). Regionen har från 2023 en överproduktion av platser i förhållande till deras bedömda behov men även i förhållande till befolkningsprognos. Överproduktion gäller framförallt demensplatser, se figur 8. Räknas kända beslutade externa nyetableringar finns det en överproduktion redan från 2021, se figur 9. Samtidigt visar söktrycket, se figur 4 på sida 19, att det i regel endast är de som redan bor i området som söker dit och över hälften av alla som bor i Angered och i Östra Göteborg söker sig till andra stadsdelar och boenden.

Egen regi och ramavtal

Figur 8.

Egen regi och ramavtal samt kända externa nyetableringar

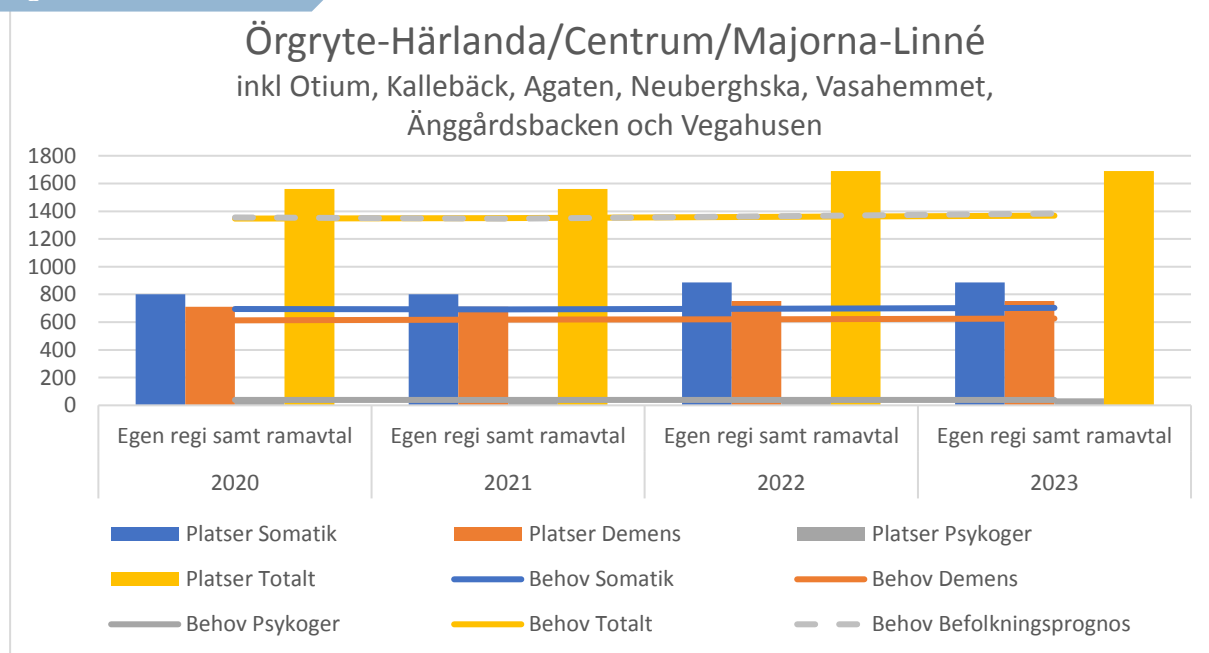

Figur 9.

Örgryte-Härlanda/Centrum/Majorna-Linné

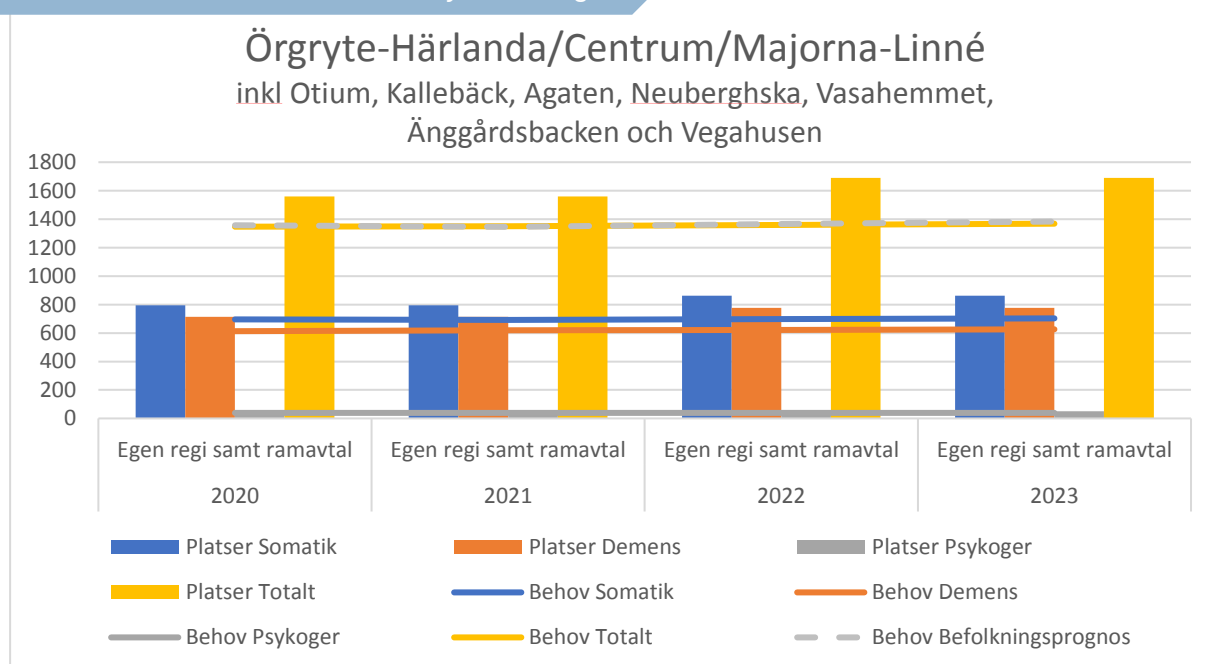
Regionen har en beräknat behovet i linje med befolkningsprognos. Regionen har en överproduktion av platser i förhållande till deras egna behov. Överproduktionen är någorlunda jämnt fördelad mellan somatik och demens, se figur 10. Det finns inga nya kända externa nyetableringar under planperioden, se figur 11. Söktrycket, se figur 4 på sida 19, visar att mer än hälften av väntande i ÖH/Centrum/ML vill bo på äldreboende i egen stadsdel (Framförallt är det Tre Stiftelsers boenden som nämns). Det är fler väntande från andra stadsdelar som önskar äldreboende i denna regionen.

Egen regi och ramavtal

Figur 10.

Egen regi och ramavtal samt kända externa nyetableringar

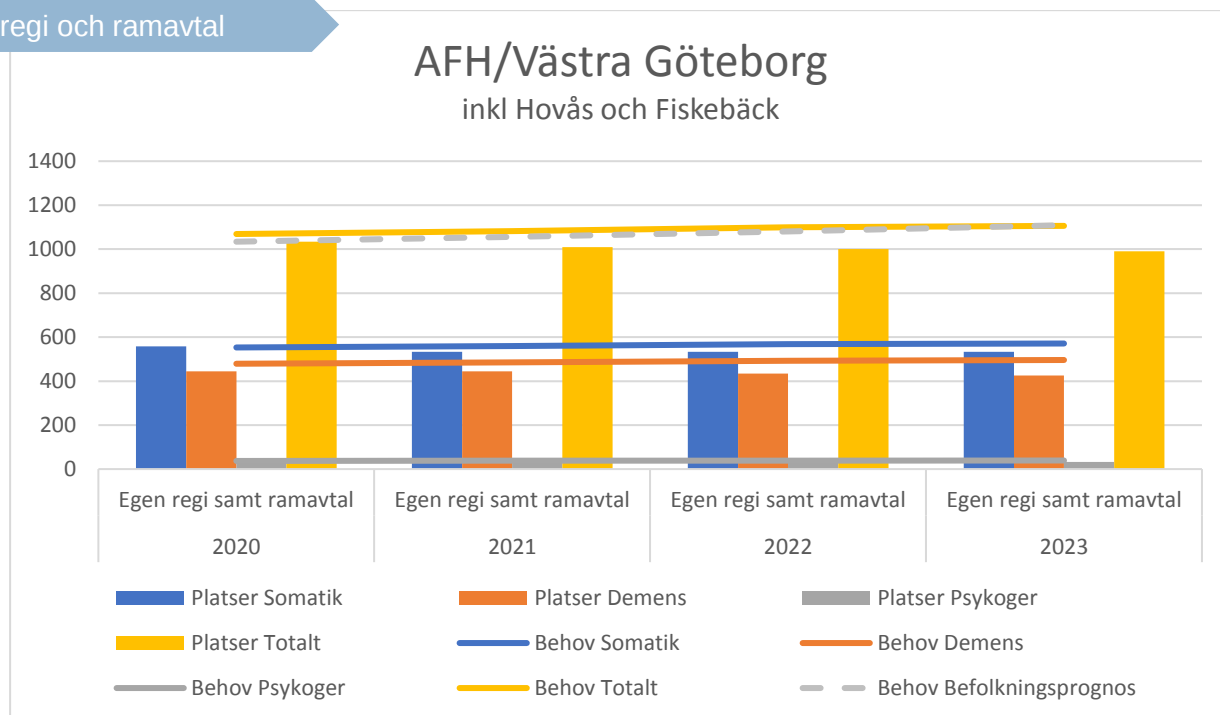

Figur 11.

Askim-Frölunda-Högsbo/Västra Göteborg

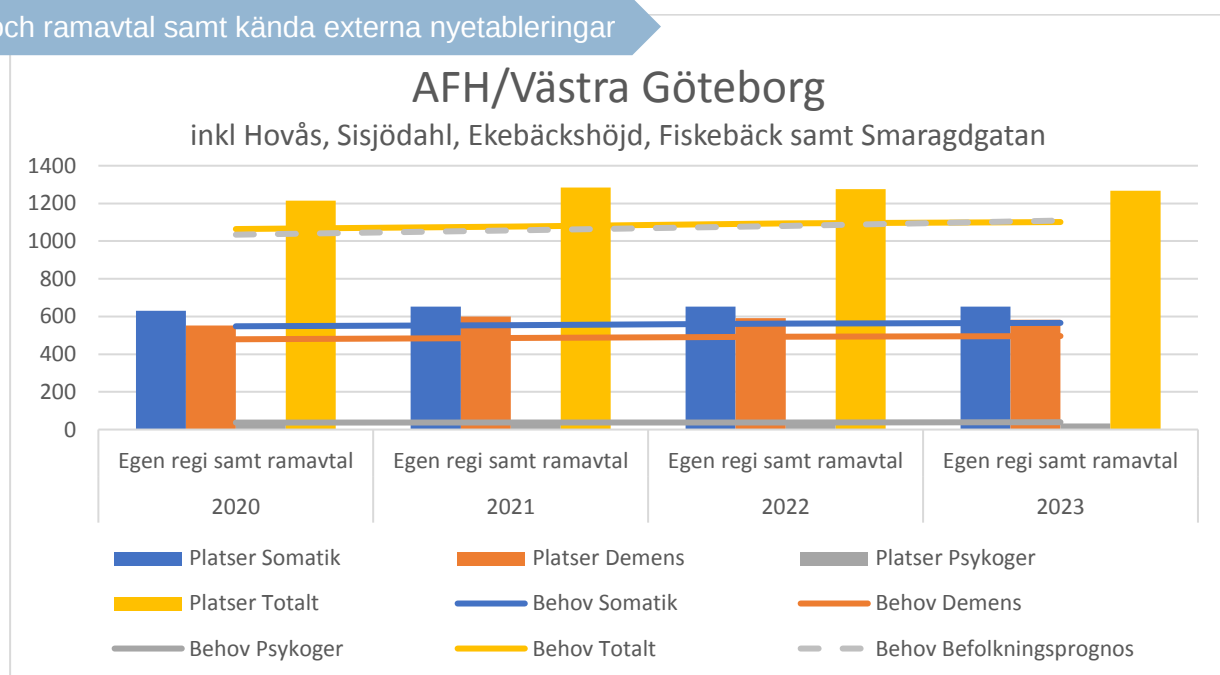
Regionen har en beräknat behovet i linje med befolkningsprognosen. Regionen har en underproduktion av platser i förhållande till deras egna behov, framförallt gällande demensplatser, se figur 10. Dock finns det flera kända beslutade externa nyetablering i området och med dessa kommer regionen under planperioden ha en överproduktion, se figur 13. Söktrycket, se figur 4 på sida 20, visar att Västra Göteborg och Askim-Frölunda-Högsbo har en hög andel som önskar äldreboende i den egna stadsdelen. Det är fler väntande från andra stadsdelar som önskar äldreboende i denna regionen.

Egen regi och ramavtal

Figur 12.

Egen regi och ramavtal samt kända externa nyetableringar

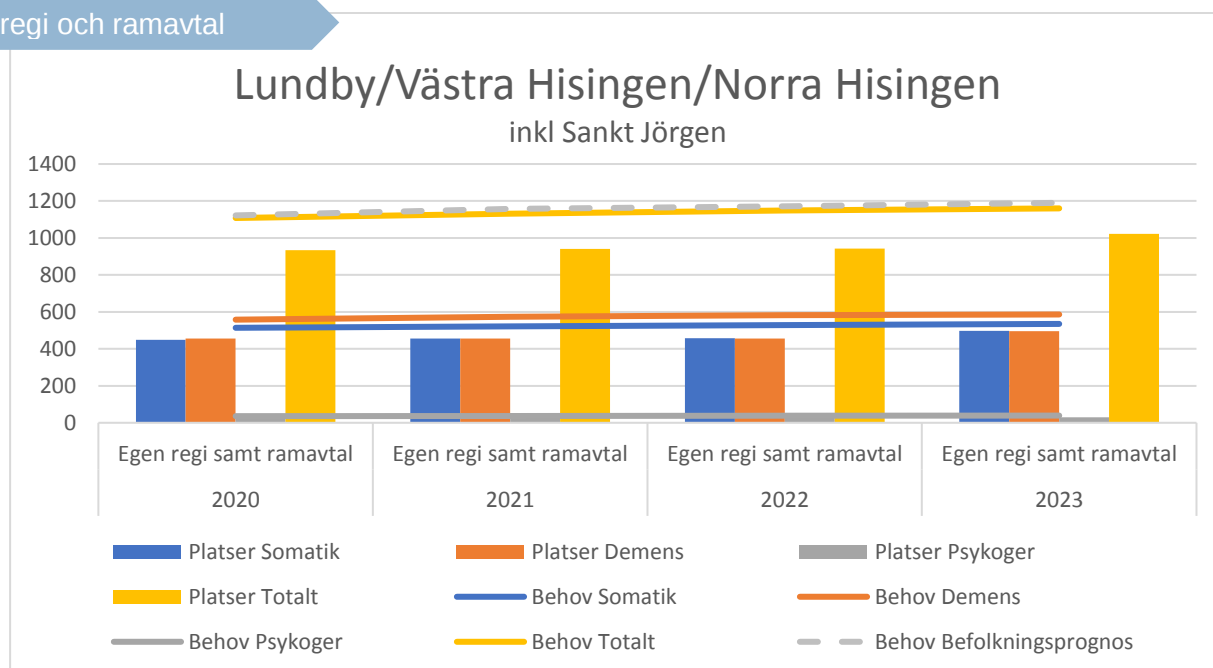

Figur 13.

Norra Hisingen/Lundby/Västra Hisingen

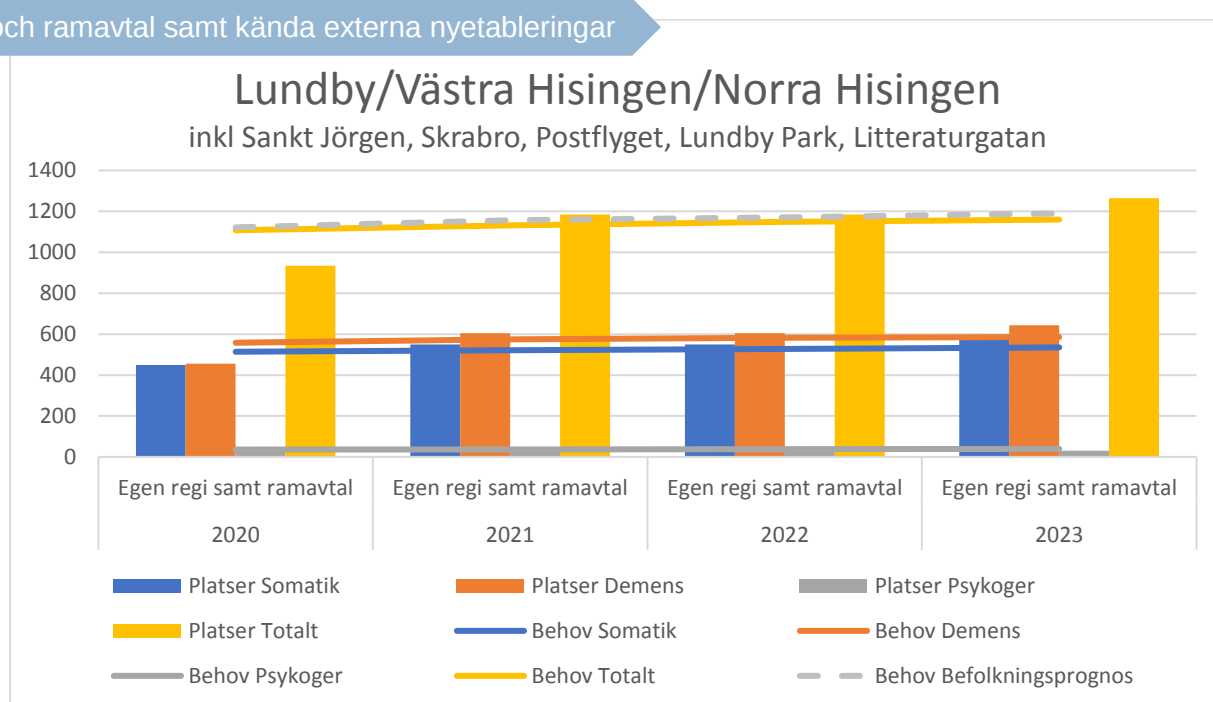
Regionen har beräknat behovet något under befolkningsprognosen. Regionen har en underproduktion av platser i förhållande till deras egna behov, det avser främst demensplatser, se figur 11. Kända beslutade nyetablering kommer ge en produktion i balans och från 2023 en överproduktion, se figur 15. Söktrycket, se figur 4 på sida 20, visar att Norra Hisingen har något fler som önskar äldreboende i annan stadsdel, Lundby har en hög andel som önskar äldreboende i den egna stadsdelen, Västra Hisingen har något fler som önskar äldreboende i annan stadsdel. Det är något färre väntande från andra stadsdelar som önskar äldreboende i denna regionen.

Egen regi och ramavtal

Figur 14.

Egen regi och ramavtal samt kända externa nyetableringar

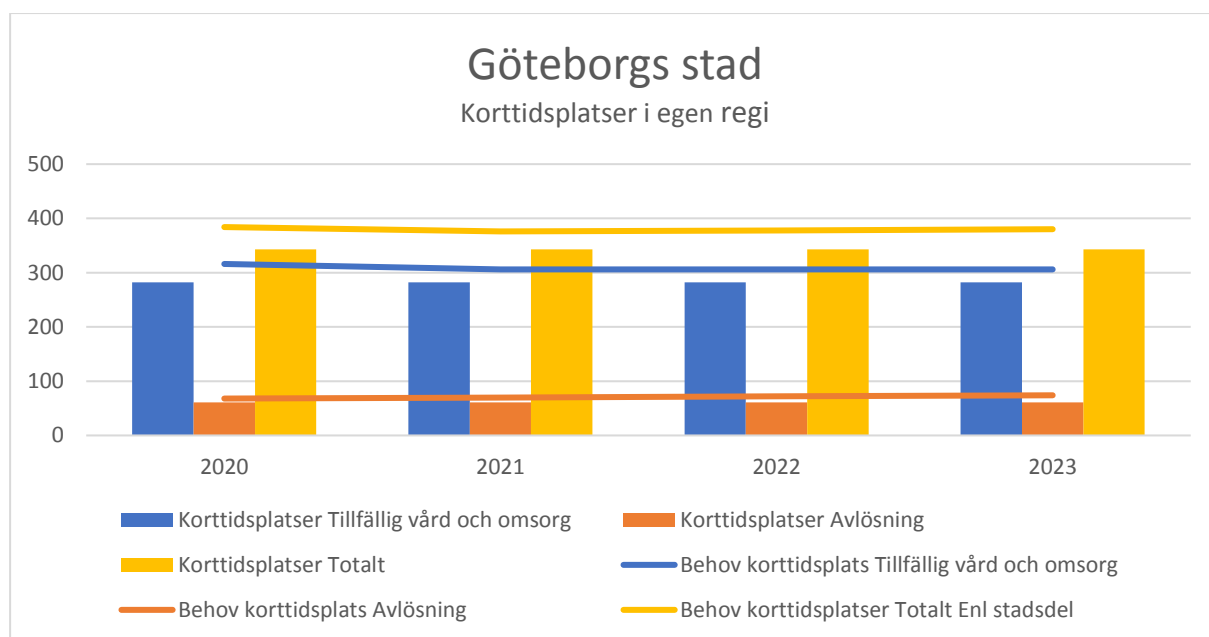

Figur 15.

Korttidsplatser

Behovet av platser för korttidsvistelse är uttryckt i årsplatser.

Det råder en underkapacitet av stadens produktion i förhållande till bedömt behov avseende stadens korttidsplatser, se tabell 4. Detta gäller såväl korttidsplats för tillfällig vård och omsorg och korttidsplats för avlösning, se figur 12. År 2019 har dock ett nytt ramavtal upphandlats vilket från 2020 ger möjlighet till 84 platser hos extern leverantör. Bedömningen är att med tillskottet av externa korttidsplatser på ramavtal, kommer staden ha en balans.

Figur 16.

Skillnaden mellan bedömt behov och redovisad produktion korttidsplatser

	2020	2021	2022	2023
Korttidsplats för tillfällig vård och omsorg	-34	-24	-24	-24
Korttidsplats för avlösning	-7	-10	-13	-15
Totalt	-41	-34	-37	-40

Tabell 4

Nyetablering av äldreboenden

Det kommer att ställas stora krav på tidig framförhållning och väl framarbetad strategi för att möta den förväntat stora behovsökningen av äldreboende. En mycket viktig parameter i samband med nyetablering av äldreboenden, men även planering av redan etablerade äldreboenden inför omstrukturering, handlar om hur äldre människor resonerar kring flytt till ett äldreboende. Var och hur vill äldre bo i förhållande till var och hur de bor i dagsläget? Kunskapen kring dessa förhållanden behöver öka, arbetssätt och verksamhetsstöd behöver utvecklas för att kunna följa trender.

För att sedan hitta lämpliga tomter för nya äldreboenden behöver kopplingen mellan markanvisning och äldreboendeplan stärkas. Det sker regelbundna dialoger med privata byggaktörer för att skapa delaktighet för dem att delta i utbyggnaden av äldreboenden. Tankar har framkommit gällande att från Göteborgs stads sida bli mer proaktiv i dialogen gällande att förmedla Göteborgs stads syn på hur äldreboende bör utformas vid inhyrning och upphandling av extern drift.

För att möta det ökande behovet av äldreomsorg i staden har en långsiktig plan för fler äldreboendelägenheter tagits fram. Framtagning av plan var ett uppdrag från Kommunfullmäktige 2017 till resursnämnden Örgryte-Härlanda. Planen sträcker sig från 2020 – 2035 och bedömningen är att behovet av lägenheter i äldreboende kommer att öka med ca 100 nya lägenheter (ett äldreboende) per år från och med 2020. Den långsiktiga äldreboendeplanen ska fungera som ett planeringsdokument, den antogs i Kommunfullmäktige den 2018-09-13. Beslut om verkställande i Kommunfullmäktige 2019-05-23

Då det framtida behovet av fler äldreboendelägenheter är omfattande innebär det att stadens förmåga att bygga, äga och driva dem kan bli ansträngd. En möjlighet kan, utöver att staden i första hand ska äga, även inhyrning, slutande av ramavtal eller LOV vara en del i strategin för behovstäckning. I Göteborgs Stads budget 2019 ges kommunstyrelsen i uppdrag att förbereda för LOV avseende äldreboende.

Planering för rätt volym

Enligt lokalförsörjningsplanen har Göteborgs Stad pågående projekt avseende äldreboenden som omfattar 500 platser som ger ett nettotillskott av drygt 400 platser fram t.o.m. 2023. Närmare 300 av platserna är klara under 2022–2023, dvs senare än de externa leverantörernas stora expansion.

Lokalförsörjningsplanen beskriver att Stadens egna projekt har haft svårt att hålla uppe tempot och utan de externa tillskotten 2019 hade det funnits behov av att köpa platser utanför Göteborg. Men från 2022 kommer det att finnas ett överskott av äldreboendelägenheter, när de externa inkluderas.

Göteborgs stad har inte någon fri etableringsrätt, men externa aktörer kan erbjuda platser genom att sluta avtal med staden. Externa leverantörer med ramavtal startar under 2019 två enheter med totalt 123 platser. Externa leverantörer har dessutom tagit beslut om inrättande av ca 500 platser som blir färdiga under 2020 och 2021. Det är ca 300 platser fler än vad som var känt för ett år sedan.

Enligt lokalförsörjningsplanen kan Stadens planerade projekt därmed möta de ökande behoven i nutid. Med de externa leverantörer som har tagit beslut om att bygga för att erbjuda platser på ramavtal kommer det att uppstå ett signifikant överskott av platser i nutid.

Lokalsekretariatet ser även att det planeringsmässigt ska finnas en viss överkapacitet av projekt i tidigt skede. Detta ger förutsättningar att kunna välja var i staden och när i tiden dessa platserna önskas tillgängliga. En planeringsmässig överkapacitet är också nödvändig för att kunna hantera renoveringar utan tillfälliga evakueringslokaler.

En uppskattning av överskotten per region 2023, Planerad produktion minus behov är:

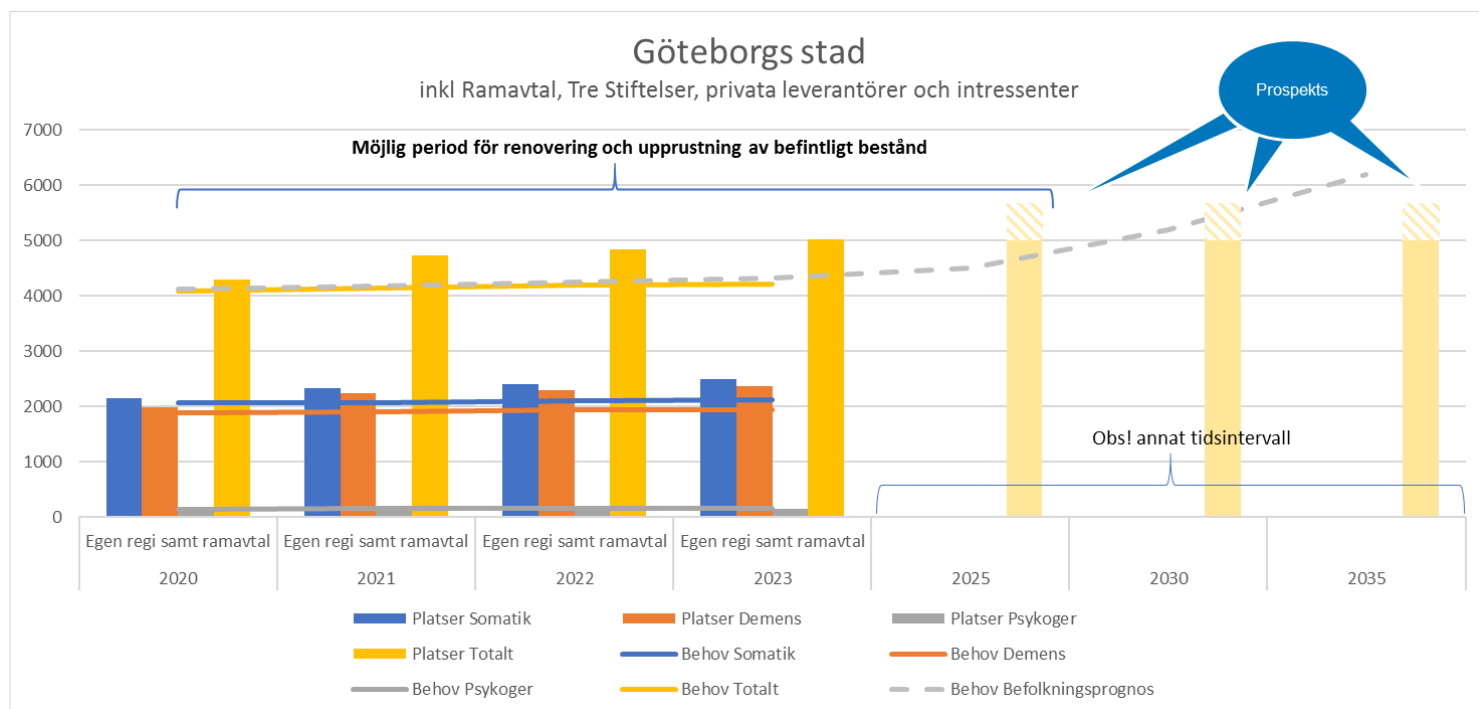
Överskott per geografiskt område (egen regi samt privata leverantörer och intressenter)	2023
Nordost (Angered/Östra Göteborg)	+237
Centrum (Örgryte-Härlanda/Centrum/Majorna-Linné)	+307
Väster (Askim-Frölunda-Högsbo/Västra Göteborg)	+166
Hisingen (Västra Hisingen/Lundby/Västra Göteborg)	+80
Totalt Göteborgs stad	+790

Tabell 5

Rent principiellt kan det behöva övervägas om staden ska göra anpassningar för att få en bättre balans eller om de externa aktörerna ska hantera det.

Överskottet på platser, även om det inte är kommunala platser, ger staden möjlighet till strukturella åtgärder och till renoveringar som kräver tomställande. Den typen av åtgärder kan kräva samlade beslut från stadens verksamheter.

En strukturell åtgärd som flera sektorledningar övervägt är att avveckla små enheter med dåliga förutsättningar.

Figur 17.

Sammanfattning av behov och utveckling

Syftet med denna äldreboendeplan är att säkerställa den totala volymen av antalet äldreboendelägenheter och korttidsplatser i staden, geografisk spridning, inriktning när det gäller behov, koppling till den enskildes val, men även att kunna säkerställa ett utbud när det gäller tillgång och efterfrågan för mindre gruppers behov.

En gemensam planering förutsätter att alla ställer sig bakom att förutsättningarna är hållbara. Det krävs gemensamt accepterade spelregler. Det förutsätter en effektiv samverkan för ett optimalt nyttjande och att stadsdelsförvaltningarna gemensamt följer upp och i samverkan vidtar åtgärder när detta krävs. Med hänsyn till förändringar i behov gällande såväl permanentlägenheter som korttidsplatser krävs ständig uppföljning och anpassning.

Enheten för gemensam boendesamordning, som startade 1 mars 2015, har för stadsdelarnas sektorer för äldreomsorg och hälso- och sjukvård sammanställt uppgifter och statistik som veckovis under året återkopplar till sektorledningarna. Underlagen ger stadsdelarna en bild av det faktiska läget vad gäller väntetider till särskilt boende och ger underlag till val och strategier vid förändringar som kan krävas i ett hela staden perspektiv. Enheten kan ses som en samordnande länk vid förändringar av inriktningar, behov m m i staden gällande äldreboenden och korttidsplatser.

Från år 2020 vänder grafen för befolkningsutvecklingen uppåt. År 2025 förväntas en kraftig ökning avseende befolkning över 65 år. Vi lever allt längre och önskan för flertalet äldre att bo ändamålsenligt i ordinarie bostadsbestånd är stark. I syfte att öka möjligheten för den ökande andelen äldre bostadssökande att hitta rätt från början har Göteborgs Stad tillsammans med privata och kommunala aktörer tagit fram ett verktyg för att inventera det befintliga bostadsbeståndet med avseende på tillgänglighet - en T-märkning.

För att ta ytterligare ett steg i riktningen att skapa möjlighet för äldre att bo i ändamålsenliga och tillgänglighetsmärkta lägenheter inom det befintliga bostadsbeståndet, finns potential att underlätta flytt till dessa genom ett intyg som ger förtur när behov föreligger. Detta är ett arbetssätt som idag används av Stockholms stad.

Gruppen äldre är heller ingen homogen grupp och här har staden genom bland annat fastighetskontoret arbetat framgångsrikt med inrättande av trygghetslägenheter i samverkan med de allmännyttiga bostadsbolagen. Fortsatt arbete sker nu även med privata fastighetsägare för att kunna möta upp de olika behov som finns och kommer att finnas framöver.

Lagförslaget om ”biståndsbedömt trygghetsboende” som föreslogs träda i kraft 2 april 2019 är enligt stadsledningskontorets remissvar snarlik den modell som redan är utarbetad i staden. Uppfattningen är att biståndsbedömt trygghetsboende skulle kunna, för målgruppen, fungera som ett komplement till trygghetsboende i ordinarie bostadsbestånd. Biståndsbedömt trygghetsboende kan bidra till att Göteborgs stad på ett mer adekvat sätt når ut till personer där trygghets- och ensamhetsproblematiken kvarstår, trots insatser i det egna hemmet och där den enskilde av olika skäl inte själv kan ta de kontakter som behövs. Biståndsbedömt trygghetsboende kan därmed behöva utredas vidare.

Under planperioden 2020 – 2023 är det en samlad bedömning att det under den senare delen av planperioden kommer finnas ett överskott av permanentlägenheter i äldreboende. Detta beror bland annat på det arbete som är gjort under de senaste två åren i samverkan mellan stadsdelarna, Äldreboendesamordningen, Lokalsekretariatet, Lokalförvaltningen samt förvaltningen för inköp och upphandling.

Utöver detta ser Lokalsekretariatet även att det planeringsmässigt ska finnas en viss överkapacitet av projekt i tidigt skede. Detta ger förutsättningar att kunna välja var i staden och när i tiden dessa platserna önskas tillgängliga. En mycket viktig parameter i samband med nyetablering av äldreboenden men även planering av redan etablerade äldreboenden inför omstrukturering, handlar om hur äldre människor resonerar kring flytt till ett äldreboende. Var och hur vill äldre bo i förhållande till var och hur de bor i dagsläget? Kunskapen kring dessa förhållanden behöver öka, arbetssätt och verksamhetsstöd behöver utvecklas för att kunna följa trender. Med denna kunskap kan staden på ett mer adekvat sätt ta ställning till var och när nyetableringar kan ske.

Överskottet av platser under planperioden, även om det inte är kommunala platser, ger staden möjlighet till strukturella åtgärder och till renoveringar som kräver tomställande. Den typen av åtgärder kan kräva samlade beslut från stadens verksamheter. En strukturell åtgärd som flera sektorledningar övervägt är att avveckla enheter med mindre bra förutsättningar. En annan kan vara att överväga om fastigheten tillåter annan verksamhet t ex trygghetsboende eller annan inriktning. Vidare strukturella åtgärder handlar om noga överväga vilka nya projekt, såväl egen regi som inhyrning, staden ska gå in i. Tidigare, av lokala nämnder, fattade beslut kopplat till nyetablering av äldreboenden kan komma att behöva omvärderas utifrån behovsanalysen i ett hela staden-perspektiv.

I tidigare omnämnd renoveringsplan framkommer det att några äldreboendens status kräver större ombyggnationer eller behöver ersättas. De större boenden som är av gemensam strategisk betydelse är; Hammarhus (Angered), Toftaåsen (Västra Göteborg), Bylagsgatan (Lundby), Åkerhus (Västra Göteborg), Backahus (Norra Hisingen), Dicksons Hus (Ö-H) samt Änggårdsbacken Tre Stiftelser (Ö-H). Några är pågående, några är under planering, Järnbrottshus (AFH) är under året 2019 färdigställt.

Renoveringsplanen tar upp vikten av att avstämningar mellan stadsdelar, lokalförvaltning, lokalsekretariat och äldreboendesamordningen bör ske under året och inför varje ny planperiod. Vårens avstämningar visade på ytterligare behov av renovering och upprustning som avser Kustgatan 10 (Majorna-Linné), Fyrväpplingsgatan 5 (Lundby), Gerdas gård (AFH) och Svalebo (Majorna-Linné). Viss evakuering bedöms fortsatt kunna ske till befintligt evakueringsboende beläget på Norra Hisingen, Lillekärr Södra med sammanlagt 36 lägenheter.

Eftersom det under planperioden kommer råda viss överproduktion kan viss evakuering planeras ske inom befintligt/planerat bestånd. För att säkerställa den typ av evakuering kan det av staden krävas ett gemensamt förhållningssätt.

Tre Stiftelsers signaler om att vilja förändra lokalanvändning behöver sättas i relation till planering i ett hela staden-perspektiv. Aspekter som verksamhetsinnehåll, geografisk placering och antal platser behöver exempelvis beaktas.

En utmaning som stadsdelarna ser vid en valfrihetssituation (LOV) handlar om det faktum att stadens äldreboende har stora skillnader i standard och flertalet är i behov av upprustning. Dessa farhågor får direkt påverkan på lokalförvaltningens underhållsplan och deras prioriteringsordning, som idag inte beaktar attraktiviteten ur ett kundperspektiv. För att svara upp mot Göteborgs stads budget 2019 gällande rätten till likvärdig service, vård och omsorg och god kvalitet, med utgångspunkt i ett hälsofrämjande förhållningssätt, behöver det skapas förutsättning så att lokaler och utemiljö på ett ändamålsenligt sätt stödjer detta.

Lika viktigt är att det arbetas fram en tydlig idé gällande utformning gällande stadens äldreboenden med koppling till evidens och forskning inom området. Detta arbete kan, utöver fastlagt ramprogram mynna ut i något slags gemensamt dokument som är kommunicerbart till alla (blivande hyresgäster, personal, arkitekter, byggbolag med flera) som berörs av verksamheten, oavsett om boendet drivs i egen regi, ramavtal eller inhyrning. En mer proaktiv kontakt med externa leverantörer behöver utvecklas där såväl stadsplanering som behov och utformning av äldreboenden kommuniceras.

Strategi för stadens gemensamma planeringsarbete för särskilt boende och korttidsplatser

Cheferna inom sektorn har i sitt gemensamma arbete tagit fram en vision/strategi som ledstjärna för det långsiktiga planeringsarbetet:

- Staden har en gemensam boendeplanering med gemensamma planeringsförutsättningar
- Kvaliteten/innehållet i boendeverksamheten utvecklas positivt
- Lokaler/anläggningar anpassas i högre grad till verksamhetens behov
- Stadsdels- och hela-staden -perspektiv tar över regionperspektivet
- Varje stadsdel strävar efter att på sikt kunna tillhandahålla platser motsvarande sitt ”normalbehov” av äldreboende inom det egna stadsdelsområdet
- Några boenden med specifik inriktning produceras för hela stadens räkning
- Det finns ramavtalsupphandlade platser för hela staden för behovstoppar och särskilda behov – fördelade över staden
- Staden har rimlig väntetid till erbjudande om äldreboende
- Staden har en gemensam boendesamordning
- Behov och lokalisering av nybyggnad och behov av avveckling värderas i den gemensamma planeringen
- Sektorn/stadsdelarna är överens om spelreglerna, bl a om gemensam finansiering av tomlatser
- Stadens aktörer har en gemensam idé om mellanboenden

hämtat ur äldreboendeplan 2012-2015

Tillgängliga permanenta platser ur ett ”produktionsperspektiv”

SDN	2020	2021	2022	2023
Angered	217	217	217	226
Östra Göteborg	292	292	292	392
Örgryte-Härlanda	791	816	843	843
Centrum	278	278	278	278
Majorna-Linné	349	349	449	449
Askim-Frölunda-Högsbo	576	551	542	533
Västra Göteborg	302	302	302	302
Västra Hisingen	181	181	181	261
Lundby	256	256	256	256
Norra Hisingen	418	424	424	424
Summa Göteborg	3 660	3 666	3 784	3 964
Ramavtalsplatser + köpta	473	473	473	473
Summa:	4 133	4 139	4 257	4 437

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Sida 35

Behov av permanenta platser

SDN	2020	2021	2022	2023
Angered	275	283	294	294
Östra Göteborg	300	300	300	300
Örgryte-Härlanda	508	508	511	501
Centrum	465	455	461	468
Majorna-Linné	374	387	387	399
Askim-Frölunda-Högsbo	651	664	681	688
Västra Göteborg	418	418	418	418
Västra Hisingen	332	325	323	321
Lundby	326	341	349	363
Norra Hisingen	450	466	477	476
Summa Göteborg	4 099	4 147	4 201	4 228

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Skillnad mellan behov av permanenta och inrättade platser

SDN	2020	2021	2022	2023
Angered	-58	-66	-77	-68
Östra Göteborg	-8	-8	-8	92
Örgryte-Härlanda	283	308	332	342
Centrum	-187	-177	-183	-190
Majorna-Linné	-25	-38	62	50
Askim-Frölunda-Högsbo	-75	-113	-139	-155
Västra Göteborg	-116	-116	-116	-116
Västra Hisingen	-151	-144	-142	-60
Lundby	-70	-85	-93	-107
Norra Hisingen	-32	-42	-53	-52
Diff Behov/Produktionsplatser	-439	-481	-417	-264
Ramavtalsplatser + köpta	473	473	473	473
Diff Summa GBG o Ramavtalsplatser	34	-8	56	209

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Tillgängliga korttidsplatser ur ett "produktionsperspektiv"

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	41	41	41	41
Östra Göteborg	17	17	17	17
Örgryte-Härlanda	0	0	0	0
Centrum	33	33	33	33
Majorna-Linné	28	28	28	28
Askim-Frölunda-Högsbo	0	0	0	0
Västra Göteborg	108	108	108	108
Västra Hisingen	32	32	32	32
Lundby	0	0	0	0
Norra Hisingen	23	23	23	23
Summa Göteborg	282	282	282	282

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Behov av korttidsplatser

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	21	21	21	21
Östra Göteborg	32	32	32	32
Örgryte-Härlanda	35	35	35	35
Centrum	33	33	33	33
Majorna-Linné	32	32	32	32
Askim-Frölunda-Högsbo	40	40	40	40
Västra Göteborg	40	30	30	30
Västra Hisingen	24	24	24	24
Lundby	25	25	25	25
Norra Hisingen	34	34	34	34
Summa Göteborg	316	306	306	306

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Skillnad mellan behov av korttidsplatser och inrättade platser

SDN	Dec -19	Dec -20	Dec -21	Dec-22
Angered	20	20	20	20
Östra Göteborg	-15	-15	-15	-15
Örgryte-Härlanda	-35	-35	-35	-35
Centrum	0	0	0	0
Majorna-Linné	-4	-4	-4	-4
Askim-Frölunda-Högsbo	-40	-40	-40	-40
Västra Göteborg	68	78	78	78
Västra Hisingen	8	8	8	8
Lundby	-25	-25	-25	-25
Norra Hisingen	-11	-11	-11	-11
Summa Göteborg	-34	-24	-24	-24

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Tillgängliga avlösning/växelvårdsplatser ur ett "produktionsperspektiv"

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	13	13	13	13
Östra Göteborg	0	0	0	0
Örgryte-Härlanda	16	16	16	16
Centrum	0	0	0	0
Majorna-Linné	0	0	0	0
Askim-Frölunda-Högsbo	12	12	12	12
Västra Göteborg	0	0	0	0
Västra Hisingen	0	0	0	0
Lundby	20	20	20	20
Norra Hisingen	0	0	0	0
Summa Göteborg	61	61	61	61

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Behov av avlösning/växelvårdsplatser

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	12	13	14	15
Östra Göteborg	5	5	5	5
Örgryte-Härlanda	4	4	4	4
Centrum	6	6	6	6
Majorna-Linné	9	11	13	15
Askim-Frölunda-Högsbo	2	2	2	2
Västra Göteborg	7	7	7	7
Västra Hisingen	6	6	6	6
Lundby	7	7	7	7
Norra Hisingen	10	10	10	10
Summa Göteborg	68	71	74	77

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Skillnad mellan behov av avlösning/växelvårdplatser och inrättade platser

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec -22
Angered	1	0	-1	-2
Östra Göteborg	-5	-5	-5	-5
Örgryte-Härlanda	12	12	12	12
Centrum	-6	-6	-6	-6
Majorna-Linné	-9	-11	-13	-15
Askim-Frölunda-Högsbo	10	10	10	10
Västra Göteborg	-7	-7	-7	-7
Västra Hisingen	-6	-6	-6	-6
Lundby	13	13	13	13
Norra Hisingen	-10	-10	-10	-10
Summa Göteborg	-7	-10	-13	-16

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Summering – Tillgängliga korttids- och avlösning/växelvårdsplatser ur ett "produktionsperspektiv"

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec -23
Angered	54	54	54	54
Östra Göteborg	17	17	17	17
Örgryte-Härlanda	16	16	16	16
Centrum	33	33	33	33
Majorna-Linné	28	28	28	28
Askim-Frölunda-Högsbo	12	12	12	12
Västra Göteborg	108	108	108	108
Västra Hisingen	32	32	32	32
Lundby	20	20	20	20
Norra Hisingen	23	23	23	23
Summa Göteborg	343	343	343	343

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Summering – Behov av korttids- och avlösning/växelvårdsplatser

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	33	34	35	36
Östra Göteborg	37	37	37	37
Örgryte-Härlanda	39	39	39	39
Centrum	39	39	39	39
Majorna-Linné	41	43	45	47
Askim-Frölunda-Högsbo	42	42	42	42
Västra Göteborg	47	37	37	37
Västra Hisingen	30	30	30	30
Lundby	32	32	32	32
Norra Hisingen	44	44	44	44
Summa Göteborg	384	377	380	383

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Summering – Skillnad mellan behov av korttids- och avlösning/växelvårdplatser och inrättade platser

SDN	Dec -20	Dec -21	Dec -22	Dec-23
Angered	21	20	19	18
Östra Göteborg	-20	-20	-20	-20
Örgryte-Härlanda	-23	-23	-23	-23
Centrum	-6	-6	-6	-6
Majorna-Linné	-13	-15	-17	-19
Askim-Frölunda-Högsbo	-30	-30	-30	-30
Västra Göteborg	61	71	71	71
Västra Hisingen	2	2	2	2
Lundby	-12	-12	-12	-12
Norra Hisingen	-21	-21	-21	-21
Summa Göteborg	-41	-34	-37	-40

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Produktionsplatser i egen regi 2020 – 2023 uppdelat på inriktning

Inriktning	2020	2021	2022	2023
Somatik	1 837	1 818	1 905	2 004
Demens	1 679	1 704	1 735	1 816
Psykoger	144	144	144	144
Summa Göteborg	3 660	3 666	3 784	3 964
Somatik	50%	50%	50%	50%
Demens	46%	46%	46%	46%
Psykoger	4%	4%	4%	4%

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Skillnad mellan produktionsplatser o bedömt behov 2020 - 2023 uppdelat på inriktning hela staden

Produktion:	2020	2021	2022	2023
Somatik	1 837	1 818	1 905	2 004
Demens	1 679	1 704	1 735	1 816
Psykoger	144	144	144	144
Summa	3 660	3 666	3 784	3 964
Bedömt behov:				
Somatik	2 067	2 081	2 108	2 123
Demens	1 882	1 912	1 936	1 946
Psykoger	150	154	157	159
Summa	4 099	4 147	4 201	4 228
Diff +/-				
Somatik	-230	-263	-203	-119
Demens	-203	-208	-201	-130
Psykoger	-6	-10	-13	-15
Diff Behov/Produktionsplatser	-439	-481	-417	-264
Ramavtalspl + köpta	473	473	473	473
Summa totalt	34	-8	56	209

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Stadens definitioner av ”mellanboendeformer” för äldre

Typ	Ålder	Bostadens lokalisering	Upplåtelseform	Gemensam lokal	Personal Vård/ värdinna	Tillgänglighet/ Standard Nya PBL
Trygghets-boende	Krav 70+	Varierar	Varierar; Hyresrätt, kooperativ hyresrätt, bostadsrätt	Krav Mötesplats inomhus för Samvaro, aktiviteter och måltider tillsammans	Krav Varje dag Kompetens	Svensk standard
Seniorboende	Varierar Ofta 55+	Varierar	Varierar; Hyresrätt, kooperativ hyresrätt, bostadsrätt	Krav Mötesplats inomhus och utomhus för Samvaro, aktiviteter Vid nyetablering	Varierar	Svensk standard
Gemenskaps-boende	Varierar Blandade Åldrar, ofta 55+	Varierar	Varierar; Hyresrätt, kooperativ hyresrätt, bostadsrätt	Krav Mötesplats inomhus och utomhus för samvaro, aktiviteter, måltider tillsammans	Varierar	Svensk standard

Planering för evakuering vid ombyggnation

